

IV KONGRES GEODETSKIH INŽENJERA I GEOMETARA JUGOSLAVIJE

Na dane 6. i 7. studenog prošle god. održan je u Sarajevu četvrti kongres geodetskih inženjera i geometara Jugoslavije. Kongres je otvorio predsjednik Saveza drug Abdulah Muminagić i ispred učesnika pozdravio potpredsjednika Skupštine Bosne i Hercegovine druga Stojana Bjelajca, prisutne rukovodioce SR Bosne i Hercegovine drugove Esada Cerića, Josipa Lovrenovića, Džemala Muminagića i Špiru Samrdžića, potpredsjednika Saveza inženjera i tehničara Jugoslavije druga Luku Petkovića, potpredsjednika Saveza inženjera i tehničara SR Bosne i Hercegovine druga Uglješu Subotića, direktora Savezne geodetske uprave druga Vasu Blagojevića, načelnika odeljka Vojnogeografskog instituta general majora druga Nikolu Prodanovića, direktore republičkih geodetskih uprava, delegate iz socijalističkih zemalja Bugarske, Čehoslovačke, Mađarske, Poljske i Sovjetskog saveza, počasne i zaslužne članove Saveza.

Zahvalio se predsjedniku Skupštine SR Bosne i Hercegovine na pokroviteljstvu nad Kongresom, Gradskom vijeću Sarajeva koje je raznovrsnom pomoći doprinijelo uspjehu u organizaciji Kongresa, geodetskim radnim organizacijama za materijalnu pomoć u početnoj fazi organizacije, za stimuliranje svojih članova u obradi referata i koreferata i slanje predstavnika na Kongres i drugovima iz Organizacionog odbora i Saveza geodetskih inženjera i geometara Bosne i Hercegovine, koji su uložili mnogo truda oko organizacije Kongresa.

U uvodnoj riječi predsjednik Saveza je između ostalog rekao: »Predsjedništvo Saveza smatralo je da je upravo sada nastupio momenat kada Kongres treba da kaže svoju riječ. Naime, pored opšteg napretka struke neminovno su izmijenjeni i odnosi u njoj tako da su ponekad neizbježna lutanja, nerazumijevanja i greške, jer se nalazimo u situaciji u kojoj ranije nismo bili. Uključili smo se naime u samoupravne tokove cijelog našeg društva. Na tom putu smo sakupili izvjesna iskustva koja su obrađena u referatima i koreferatima a diskusija će mnoga pitanja detaljnije osvijetliti. Da to žele svi geodeti Jugoslavije dokazuje i ovako impozantan skup naših kolega. Mogu Vas obavijestiti da prisustvuje preko 500 naših drugova na ovom Kongresu«.

U radno predsjedništvo izabrani su drugarica *Vida Brozović* i drugovi *Ivan Buder*, *Prvoslav Jovanović*, *Dime Lazarov*, *Vladimir Lukić*, *Abdulah Muminagić*, *Roko Skegro* i *Ladislav Zima*.

Zatim je Kongres pozdravio potpredsjednik Skupštine SR Bosne i Hercegovine drug *Stojan Bjelajac*. U pozdravnoj riječi naglasio je između ostalog rezultate koje su geodetski stručnjaci dosada postigli, vidno mjesto koje je programu geodetskih radova dato u srednjoročnom planu društvenog razvoja za period 1967 — 1971 i pažnju koju će zajednica i ubuduće poklanjati razvoju geodetske struke.

Ispred grada domaćina učesnike je pozdravio drug *Džemal Muminagić*, predsjednik Gradskog vijeća.

Zatim je pročitan telegram-pozdrav Kongresu od druga *Hakije Pozderca*.

Kongres su pozdravili drugovi: *Luka Petković*, potpredsjednik Saveza inženjera i tehničara Jugoslavije, *Uglješa Subotić*, potpredsjednik Saveza inženjera i tehničara SR Bosne i Hercegovine, *Vasilije Blagojević*, direktor Savezne geodetske uprave, general major *Nikola Prodanović*, načelnik odeljka Vojnogeografskog instituta, *dr Dime Lazarov* ispred inženjera i tehničara Makedonije i studenata Arhitektonsko-građevinskog fakulteta u Skoplju, *Radim Kudjelasek*, delegat Društva geodeta

Cehoslovačke, *dr Lajoš Homorodi*, predsjednik Društva mađarskih geodeta i kartografa, *mgr Boleslav Cibulski*, direktor Zavoda za unapređenje šuma, delegat Geodetskog društva Poljske, *Boljšakov*, rektor moskovskog instituta geodezije, aerofotosnimanja i kartografije, potpredsjednik Astronomsko-geodetskog društva Sovjet. saveza, koji je uz pozdrav predao na dar našem Savezu bistu Lenjina izgraviranu na optičkom staklu, prospekt o radu Moskovskog instituta geodezije, aerofotosnimanja i kartografije i knjigu »Visoko-tačna geodetska mjerenja za građevinarstvo i montažu velike Serpuhovske brane«. U ime Saveza bugarskih geodeta Kongres je pozdravio *prof. Peevski* i poklonio Savezu publikaciju »20 godina socijalističke izgradnje Bugarske«.

Kongres su zatim pozdravili drug *Ivica Diklan*, predstavnik studenata Geodetskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i drug *Cvijan Pavlović*, učenik Geodetske tehničke škole iz Sarajeva.

Na prijedlog predsjednika Saveza izabrana je Komisija za rezoluciju u sastavu: *Dina Jojkić*, *Prvoslav Jovanović*, *Slavko Macarol*, *Živojin Miredžić*, *Milan Naprudnik*, *dr Mirko Tomić* i *David Trinki*.

U Komisiju za zaključke o stručnom radu izabrani su: *Teobalt Belt*, *Bogdan Dogdanović*, *Dragutin Car*, *Mato Janković*, *Milan Petrica*, *Radoslav Ukropna*, *Miloš Vranješ* i *Vukota Šćepanović*.

Komisija za zaključke o društvenom radu izabrana je u sastavu: *Vojin Begović*, *Radenko Đurić*, *Jovan Mirčevski*, *Abdulah Muminagić*, *dr Zvonimir Narobe*, *Ferid Omerbašić* i *Ivan Golorej*.

Za zapisničare izabrani su drug *Eugen Ciković* i drugarica *Gordana Momić*, a za ovjerovitelje zapisnika drugovi *Muhamed Sestić* i *Serif Krnić*.

REFERATI I KOREFERATI

Na IV kongresu podneseni su slijedeći referati i koreferati:

David TRINKI, geodeta: Geodetska struka u izgradnji zemlje;

Dragutin CAR, dipl. inž.: Zadaci geodetskih stručnjaka u vezi sa sprovođenjem privredne reforme;

Abdulah MUMINAGIĆ, dipl. inž.: Savez geodetskih inženjera i geometara Jugoslavije i njegovi zadaci;

Mato JANKOVIĆ, dipl. inž.: Problematika primjene geodezije za potrebe inženjerskih projektiranja te za privredne i ekonomske potrebe;

Mato JANKOVIĆ, dipl. inž.: Analiza stabilnosti položaja tačaka mreže za osmatranje pomaka;

Dr Zvonimir NAROBÉ, dipl. inž.: Geodetska mjerenja pri pokusnom opterećenju mostovnih konstrukcija;

Vjenceslav MEDIĆ, dipl. inž.: Geodetski radovi pri ispitivanju dalekovodnih stupova;

Mgr Waclaw KLOPOCINSKI, dipl. inž.: Koordinaciona uloga geodezije u gospodarenju uličnim terenom u Varšavi;

Dr Fetfulah SMAILBEGOVIĆ, dipl. inž.: Ispitivanje deformacija terena u gradu Tuzli geodetskim metodama;

Nazif REDŽIĆ geometar: Geodetski radovi na HE Rama;

Vjekoslav DONASSY, dipl. inž.: Primjena terestričke fotogrametrije u izvan-geodetskim djelatnostima;

Gorica VOJNOVIĆ, dipl. inž.: Fotogrametrijsko snimanje kiklopskog zida Skopske tvrđave;

Radinka SAVIĆ, dipl. inž.: Tačnost izrade plana u razmjeri 1 : 1000 stereofotogrametrijskom metodom;

Paško LOVRIC, dip. inž.: Mogućnosti primjene osnovne državne karte 1 : 5000;

Stipe PLEIĆ, dipl. inž.: Pomorske karte;

Milan JELAČIĆ, dipl. inž.: O komasacionim radovima u SR Hrvatskoj od 1956. do 1968. godine;

Savezna geodetska uprava: Osnovni geodetski radovi;

Nikola SVEČNIKOV, dipl. inž.: Transformacija geodetskih koordinata;

Nikola SVEČNIKOV, dipl. inž.: Izravnajnje astronomsko geodetske mreže i određivanje njenog apsolutnog položaja;

Dr Vladeta MILOVANOVIĆ, dipl. inž.: Sistematske greške od temperaturnih uticaja na libele kod opažanja u geodetskoj astronomiji;

Aleksandar MARIĆ, dipl. inž.: Statistička provera normaliteta grešaka zatvaranja trouglova u trigonometrijskoj mreži 1. reda;

Aleksandar MARIĆ, dipl. inž.: Uspostavljanje suvremene nivelmanske osnove SFRJ;

Prvoslav JOVANOVIĆ, dipl. inž.: Pregledna karta brzina savremenih vertikalnih pomeranja zemljine kore u Jugoslaviji iz podataka ponovljenog nivelmana u mreži nivelmana visoke tačnosti;

Aleksandar MARIĆ, dipl. inž. i Miloš Đorđević, dipl. inž.: Organizacija stalnog oglednog poligona za kompleksno proučavanje savremenih pomeranja zemljine kore na području Skoplja;

Aleksandar CANIĆ, dipl. inž.: Ispitivanje vertikalnih pomeranja metodom ponovnih nivelanja na liniji Skoplje — T. Veles — Gradsko — Udovo — Strumica — Dž. Tepe;

Vučko MITROVIĆ, dipl. inž.: Merenja u osnovnoj gravimetrijskoj mreži;

Aleksandar MARIĆ, dipl. inž. i Aleksandar Vojnović, dipl. inž.: Određivanje profila geoida duž 22. meridijana putem astronomskog nivelmana;

Aleksandar MARIĆ, dipl. inž.: Satelitska triangulacija i njena primena;

Geodetska djelatnost Vojnogeografskog instituta;

Velibor JOVANOVIĆ, dipl. inž., potpukovnik geodetske službe i Slobodan Ivljanin dipl. inž., potpukovnik geodetske službe: Telurometerska merenja u mreži I reda;

Dragoljub ČUKIĆ, dipl. inž., major geod. službe: Nivelman visoke tačnosti;

Dr Mitja GRASIĆ, dipl. inž., potpuk. geod. službe: Gravimetrijski radovi VGI;

Abdulah MUMINAGIĆ, dipl. inž. puk. geod. službe: Triangulacija 3. i 4. reda;

Abdulah MUMINAGIĆ, dipl. inž., puk. geod. službe: Ispitivanje geoida u Jugoslaviji;

Velibor JOVANOVIĆ, dipl. inž., potpuk. geod. službe: Izravnanje astronomsko-geodetske mreže SFRJ i pitanje referenc površine;

Dr Mitja GRASIĆ, dipl. inž., potpukovnik geod. službe: Gravimetrijske karte;

Dragoljub ČUKIĆ, dipl. inž., major geod. službe Korišćenje gravimetirskih karta u nivelmanu;

Fotogrametrijska djelatnost VGI:

Ivan BUDER, dipl. inž., potpukovnik geod. službe: Razvoj i stanje fotogrametrije u VGI;

Vojin ĐORĐEVIĆ, potpukovnik geod. službe: Neka zapažanja o problematici krupnorazmernog snimanja;

Marko FILAJDIĆ, major geod. službe: Poboljšanje kvaliteta fotografije upotrebom aparata za automatsko ujednačavanje kontrasta (Cintel);

Zvonko GORJUP, potpukovnik geod. službe: Korišćenje redresera SEG-V u izradi fotoplanova;

Jovan RADIVOJSA, dipl. inž., potpuk. geod. službe: Mogućnost primjene elektronskog računanja u fotogrametriji;

Anton SINDIK, dipl. inž., major geod. službe: Primena numeričkih metoda u fotogrametriji — aerotriangulacija nezavisnih modela;

Predrag PURIĆ, dipl. inž., potpukovnik geod. službe: Neka iskustva iz fotogrametrijske restitucije;

Miroslav ĐORGOVIĆ, dipl. inž., kapetan I kl.: Ispitivanje tačnosti visina kod fotogrametrijskog kartiranja u razmeri 1 : 1000;

Velibor DAVIDOVIĆ, potpuk. geod. službe: Za veću primenu fotointerpretacije; Kartografsko-reprodukcijaska djelatnost VGI;

Milan PETERCA, dipl. inž., pukovnik geod. službe: Osnovne karakteristike novih topografskih karata;

Dobrovoje ANTIĆ, dipl. inž., major geod. službe: Tehnička dostignuća u procesu izrade topografskih karata;

Ljubomir MARIĆ, dipl. inž., major geod. službe: Radovi Vojnogeograf. instituta na izradi tematskih karata;

Mate IVOVIĆ, dipl. inž., potpuk. geod. službe: Izrada rejefnih karata od termoplastičnih listova;

Vasil BRDARESKI, dipl. inž. potpukovnik geod. službe: Dostignuća u tehničko-tehnološkom procesu reprodukcije karata.

Dr Nikola ČINKLOVIĆ, dipl. inž.: Osnovne gradske geodetske mreže;

Geodetski zavod Sarajevo: Poligonometrijska mreža grada Sarajeva;

Dr Homorodi LAJOS: Geodetska delatnost u NR Mađarskoj;

Vasil PEEVSKI, dipl. inž.: Geodetsko obrazovanje u Bugarskoj;

Ilija ŽIVKOVIĆ, dipl. inž.: Obrazovanje geodetskih stručnjaka u SR Srbiji;

Dušan BENCIC, dipl. inž.: Laboratorijske metode ispitivanja i rektifikacije geodetskog instrumentarija;

Mirko BRUKNER, dipl. inž.: Premjer elektronskih računskih strojeva u geodeziji;

Dragoljub VUČICEVIĆ, dipl. inž.: Glavni nivelman reka i kanala;

Borislav PUTNIK, geodeta: O afirmaciji geodetske struke putem rada ovlašćenih javnih poslovnica geodetskih stručnjaka.

Referati i koreferati štampani su i razdjeljeni svim učesnicima Kongresa. Kratke izvode ovog velikog broja referata donijet ćemo u slijedećem broju G. L.

KRATAK PRIKAZ DISKUSIJE

Srećko RADETIĆ, geodeta, Rijeka, pozdravio je Kongres ispred geodetskih stručnjaka riječke regije i osvrnuo se na poslove koje vrši geodetska grupa Zavoda za komunalnu djelatnost, na radove operativnog karaktera — užu pripremu zemljišta za izgradnju tj. parcelaciju, iskolčenja itd. i radove investicionog karaktera — planiranje izrade i isporuke geodetskih karata. Radi se uglavnom o narudžbama za sni manje širokih kompleksa općine koja služe u svrhu urbanizacije i projektiranja saobraćajnica. Uz ovaj kratki prikaz izrazio je spremnost geodetske službe Zavoda da prihvati dobronamjernu kritiku i sugestije, koje su usmjerene na dobrobit zajednice i struke.

Milan NAPRUDNIK, dipl. inž., Ljubljana, direktor Geodetske uprave SR Slovenije govori o razradi principijelnih stavova za dalji razvoj geodetske struke u Sloveniji: o razradi programa, politike financija, prprmi zakona, modernizaciji geodetske operative i reformi školstva.

Prije odgovora na pitanje koji su neposredni društveno-politički okviri za daljnji razvoj i daljnje zadatke geodetske djelatnosti spomenuo je tri etape: etapu fiskalnog karaktera do 1945. godine, etapu tehničkog karaktera za obnovu i izgradnju zemlje i etapu reforme pred kojom upravo stojimo.

● Citiramo: »U proljeće ove godine Izvršno vijeće i Skupština republike Slovenije prihvatili su principijelne stavove za dalji razvoj geodetske djelatnosti. Sad smo u fazi, da te stavove razrađujemo kroz programe, finansiranje radova, zakonodavstvo, kroz modernizaciju geodetske operative i reformu školstva. Koristim zato priliku, da vas upoznam sa našim stavovima, time da mi dozvolite, da ujedno uporedim te stavove sa stavovima u osnovnim referatima.

Put koji smo prevalili je bez sumnje velik, pa se može postaviti pitanje kako dalje u reformi. Za nas ono glasi koji su neposredni društveno-politički okviri za dalji razvoj i dalje zadatke geodetske djelatnosti, kao integralnog dijela opšte društvene djelatnosti.

Prije odgovora na to pitanje, moramo povući analizu dosadašnjeg razvoja, koga možemo podijeliti u dvije etape:

Prva etapa fiskalnog karaktera trajala je do 1945. godine, a zakonom čak do 1965. godine;

Druga je etapa tehničkog karaktera, gdje smo poslije rata za obnovu i izgradnju zemlje pristupili u velikom zahvatu geodetskim tehničkim radovima, a tek smo poslije 20 godina tu praksu ozakonili osnovnim zakonom;

Stojimo pred trećom etapom; to je etapa reforme u kojoj treba naša struka u normalnom dijalektičkom razvoju naći svoje mjesto u realizaciji intenzivnog privređivanja na osnovi realnih planova.

Pozivam se na referate; u referatima navodimo, da su naši elaborati opšte društvenog značaja, da imaju kapitalnu vrednost; da služe za tehničkoekonomske svrhe. A koje su one mjere, koje treba da preduzmemo, da se ti stavovi obistine? Dalje se navodi da treba, da amortizujemo uložena društvena sredstva, i na kraju, u osnovnom referatu se govori o produktivnosti rada kroz norme, tehničke propise i organizaciju rada. Da li su to jedini elementi koji utiču na produktivnost rada, kada je u pitanju reforma?

Šta se zbiva oko nas i odakle crpiti naše stavove? Prije reforme privrednu politiku smo vodili preko društvenih planova, sa svim pečatom administrativnog državnog usmjeravanja. Uprošćenje robno-tržnih odnosa traži zbog opasnosti stihije viši stepen samoupravne zrelosti i u najvišoj mjeri orijentaciju na dugoročnost. Iz tih razloga skupština NR Slovenije primila je odluku, da se izradi koncept dugoročnog ekonomsko-političkog razvoja Slovenije, sa kvalitetom, da se uz ekonomsku kategoriju, koja je jedina bila zastupljena u dosadašnjim društvenim planovima, ravnopravno uključi i sociološka i prostorska komponenta. To znači prostorska razmještenost predviđenih ekonomskih i društvenih zbivanja postaje ravnopravan element budućeg razvoja.

Zadržimo se na prostornoj sferi, koja je područje našeg djelovanja.

— Republički sekretarijat za urbanizam NR Slovenije u obrazloženju zakona o regionalnom i o urbanističkom planiranju navodi podatke analize, kojom je utvrđena neprocjenljiva šteta zbog konflikta između pojedinih prostornih grana kao turizam i privrede, privrede i poljoprivrede, hidroenergetike — poljoprivrede — turizam itd.

- Informacija komisije Saveznog izvršnog veća za izradu teza o regionalnom planiranju navodi, da su posljedice dosadašnje stihijske prakse pogrešno locirani industrijski kapaciteti, infrastrukturni objekti i čak pogrešno locirana čitava naselja.

Kada smo pripremali materijale za Skupštinu o našim stavovima, analizirali smo postojeću urbanističku dokumentaciju. Analiza je pokazala, da je od tih projekata ostvarenih samo 50%, što znači godišnje razbacivanje 900,0 mil. SD i to ne samo zbog loših geodetskih podloga, već i zbog odsutnosti ostalih podataka o prostoru, bez kojih se danas ne može kvalitetno planirati ni u narednoj fazi projektirati.

Skupocjenost prostora, koga je sve manje nužno nas navodi da više ne možemo sebi dozvoliti, da odabiremo pogrešnu lokaciju za modernu auto-cestu, ili za stambenu izgradnju. Tu činjenicu treba da shvate sve prostorne grane, jer u današnjoj ekspanziji u prostor više si ne možemo priuštiti uzastopno parcijalno rješavanje zadataka. Naknadna usklađivanja moraju ustupiti mjesto paralelnoj obradi — znači potrebno je da se i klasično projektiranje adaptira u paralelnoj obradi u procesu planiranja. Za takav kvalitet moramo imati organizirano skupljene sve podatke, u našem djelokrugu fizičkog značaja, a ti su osnova za realnost u programima, planovima i projektima.

Koji su širi instrumenti za takvo sprovođenje: Za kvalitetno planiranje treba poznavati postojeće stanje — znači, prostor treba inventarizirati, kategorizirati po elementima i valorizirati.

Inventarizacija se može izvoditi kroz evidenciju, registre i kroz katastar, kao najstrožiji tip evidencije. Uz grafičku interpretaciju, on obrađuje i analitičko numeričke podatke i služi u tehničke, pravne i ekonomske svrhe. Evidencije, registri ili katastri obuhvataju slijedeće kategorije: poljoprivredu, šumarstvo, komunalna postrojenja, vode, ceste, železnice, energetiku, zgrade, historijske spomenike itd. i statističku, upravno-pravnu, projektnu i programsku dokumentaciju. Taj sistem kod nas još ne postoji, a postoji saznanje o posledicama jer te dokumentacije nemamo, ili je razbijena i ne čini ono bogatstvo, koje bi nam omogućilo izlaz iz stihije sa svim posledicama. Evo primjera:

- Podaci za Prešernovu cestu u Ljubljani razbijeni su u 19 institucija.
- Evidenciju o elementima zgrada imamo djelomično u urbanističkim radnim organizacijama, u stambenim radnim organizacijama, u statističkom zavodu
- U lokalnoj komisiji za izgradnju žičare na Mozirskoj planini sarađivalo je preko 20 osoba itd.

Zato postoji odluka političara, ekonomista i tehničara. Njih su predvodili geodeti, da trebamo pristupiti ovakvoj inventarizaciji prostora.

Koliko treba da bude u toj zgradi direktni doprinos geodeta? Kad se govori o našem doprinosu, smatram tu, kako radne organizacije, tako i školstvo i upravnu službu. Ne može se tu imati tri pravca: uprave da predlažu zakone ili programe radova, da se operativa modernizuje u drugom pravcu, a da školstvo ide u trećem pravcu. Ne može upravna služba planirati bez poznavanja znanstveno-tehničkih dostignuća koji diktiraju tempo i obratno, nema priželjkivanja sa strane radnih organizacija, šta će biti u buduću, nego može biti samo organizovana saradnja.

Koji su to zadaci? Sve te evidencije, povezuje geodetski nacrt, geodetska karta. Naša analiza je konstatovala da je samo 25% sredstava uloženi u izradu geodetskih podloga iskorišteno, kada koristimo kartu samo za projektiranje ceste ili kada koristimo katastarski nacrt samo kao podlogu kod računanja poreza.

Znači programiranje geodetskih radova, njihovu sadržinu i tehničke propise treba uskladiti tako, da će biti maksimalno moguća reprodukcija za inventarizaciju prostora.

Druga naša fundamentalna evidencija jeste zemljišni katastar. To je raster koji pokriva čitavo područje danas samo u fiskalnom shvatanju, gdje u odnosu na nacionalni dohodak gubi svoju vrednost. U buduće mora prerasti u sakupljača podataka koji registriira sva ona zbivanja u prostoru, koja traže grafičku interpretaciju. Danas imamo registriranih pet fiskalnih podataka, u našoj republici već izrađujemo program za registraciju narednih podataka mehanografskim putem.

Narednu etapu u kategorizaciji prostora čine: katastar zgrada, katastar komunalnih uređenja i određene druge posebne evidencije. Svaka od tih traži posebnu stručnu obradu.

I na kraju područje Reg. geodetskih atlasa. Kazali smo, da je osnovni temelj geodetski nacrt i da su nadgradnja evidencije i katastri. Kao geodetska djelatnost moramo dalje ostvariti naše podatke tako priređene, da mogu poslužiti direktnim namjerama planera i programera, to je primjena tematskih karti za razne potrebe.

Tako smo u našoj republici već izradili prvu fazu tzv. regionalne geodetske dokumentacije — nazvane »Regionalni geodetski atlas«. Taj dokument je jedini instrument kojeg danas ima Biro za prostorno planiranje i preko njega usklađuje programe prostornih grana i usklađuje regionalne odluke sa odlukama opštine.

Čitav sistem geodetskih evidencija treba održavati, a to ne znači održavanje samo naših evidencija, nego i indirektno održavanje svih ostalih evidencija, kojima je osnov geodetski nacrt ili parcela. Te evidencije rukovode različite prostorne institucije, a to znači, da se krug potrošača i tržište naših podataka širi. Znači nije klijent više onaj, koji dođe tražiti podatke kao pojedinac za zaštitu ličnih prava odnosno za njegov uži interes.

Dozvolite, da u vezi s tim izlaganjem istaknem i pitanje modernizacije. Izgradnja sistema evidencije traži paralelno realizaciju modernizacije, jer tehnika diktira taj razvoj. Ne možemo zamisliti da stvorimo organiziranu evidenciju, kada nemamo tehničkih mogućnosti, tehničkih zahvata. Danas se govori o optičkoj i mehaničkoj modernizaciji, a jako skromno o elektronskoj, i dok ne shvatimo u potpunosti čitavu elektronsku mehanizaciju, moramo pričekati za realizaciju tih stavova.

Modernizacija ima direktan utjecaj na integraciju, na integraciju između geodetskih radnih organizacija i na onu širu integraciju, tj. svih geodetskih radova, koje danas izvodimo razbijeno u raznim negeodetskim organizacijama.

Možemo očekivati, da će se taj dio geodetskih stručnjaka, zaposlenih u radnim organizacijama van tzv. čiste geodetske djelatosti, koji se bavi premjeravanjima za potrebe urbanizma, itd. prije ili kasnije zbog kvaliteta širih geodetskih podataka u vidu opisanog sistema i zbog modernizacije morati uklopiti u organizirano geodetsko programiranje.

Iz primjera pri izradi projekata za moderne autoceste u našoj republici, kojih izgradnju kreditira međunarodna banka u visini nekoliko desetaka milijardi starih dinara, možemo navesti utjecaj organiziranih geodetskih zahvata u procesu projektiranja.

- Izrada karata u 1 : 5000 opremljenih podacima iz regionalne geodetske dokumentacije
- Izrada karata u 1 : 1000 s podacima zemljišnog katastra
- Upotreba savremene geodetske tehnike pri kartiranju profila i izravnavanja masa upotrebom elektronskog računskog stroja.

Naši fakulteti bi pogotovo morali raditi u tom pravcu. Ne govorim o geodetskom snimanju Južnog pola gdje je u američkom projektu predviđena radarska metoda, gdje televizijski ekran predstavlja skicu. To je stvar koja je još daleko od šire primanje, ali govorim o onim direktnim operativnim metodama u odnosu na zadatke, koji predstoje.

Dozvolite da iz toga istaknem zaključke:

Naš dalji rad mora bazirati na postignutim rezultatima uz uvaženje principa, da ne smemo rušiti postignute rezultate. Naš dalji rad moramo graditi na najširim društvenim stanovništvima i traženjima današnjice uvažujući naše tradicije, te teritorijalne razgranatosti od federacije preko republika do opština. U našem programiranju moramo se odlučiti za dugoročnu orijentaciju i iz tog stanovišta pristupiti reviziji zakonodavstva, organizacije operative i reformi školstva. Takav sistem možemo graditi samo postepeno, usklađeno sa uvjetima pojedinih političko-teritorijalnih zajednica, a ipak sa svešću, da moramo imati političku smjelost, da prvi korak kako god bio skroman, načinimo već sutra.«

Ivica Diklan upoznao je Kongres sa problemima i razmišljanjima studenata Geodetskog fakulteta u Zagrebu.

Skriptima, udžbenicima i stručnom literaturom pokriveno je cca 30% predmeta, što je nedovoljno za uspješan studij i za nadgradnju stručnjaka.

Opremljenost Fakulteta instrumentarijem i sredstvima za nastavu skromna je i nedovoljno savremena.

Praksa tokom studija podijeljena je u dva dijela. Praksa iz niže geodezije, nakon prve godine studija, obavlja se u većim geodetskim organizacijama. Ovdje nažalost rad po učinku predstavlja veliku barijeru za sticanje praktičkih iskustava studenata. Praksu iz topografskog premjera nakon druge godine studija organizira i financira Fakultet iz svojih skromnih finansijskih sredstava.

Zapošljavanje diplomiranih studenata geodetskog i kulturno-tehničkog usmjerenja, vrlo je ozbiljan problem sa stanovišta studenata, broj nezaposlenih je veću nego što se to u sredstvima informacija objavljuje. Zapošljavanjem na osnovu Zakona o pripravničkom stažu, na ugovorom određeni ili neodređeni rok smanjuje se donekle broj nezaposlenih, ali mladima ne daje životnu perspektivu, isključuje ih kao samoupravljače i time im osporava jednu od osnovnih tekovina našeg socijalističkog društva. Još većim zlom studenti smatraju kad mladi diplomirani stručnjak, ne dobivši posao u svojoj zemlji, odlazi u inozemstvo. Razlog ovome stanju da radne geodetske organizacije za ovaj način upošljavaju mlade stručnjake nalazi se u nemogućnosti planiranja na duži rok. Studenti smatraju da je geodetska služba na najvišim mjestima još i suviše birokratizirana, a da bi se ozbiljnije upustila u sagledavanje problema mladih i da je izlaz iz ovog stanja u decentralizaciji Savezne geodetske uprave u korist republičkih uprava i kroz to u jačanju geodetskih radnih organizacija. Pored toga postoji velik broj potencijalnih radnih mjesta za geodetske stručnjake izvan osnovnih geodetskih organizacija u primjenjenoj geodeziji.

Studenti smatraju da je Zakon o premjeru i katastru zemljišta, koji je donesen prije privredne reforme, zastario pa traže donošenje novog sveobuhvatnog zakona o geodetskoj djelatnosti.

Studenti Geodetskog fakulteta u Zagrebu traže od geodetskih visokoškolskih i školskih ustanova, geodetskih uprava i radnih organizacija, Saveza geodetskih inženjera i geometara Jugoslavije da geodetska struka dobije adekvatan položaj u našem socijalističkom razvitku.

Milorad Krasojević, dipl. inž. Beograd govori o potrebi da geodetska služba u gradu raspolaže geodetskim podlogama različitih razmjera, raznim preglednim kartama i podacima o zemljištu što je nužno potrebno kod intenzivne izgradnje gradova.

Veliki broj naših gradova nema sve evidencije koje su potrebne za pravilno prostorno planiranje. Od odgovornih stručnjaka raznih struka ne može se dobiti sigurne koncepcije šta treba da sadrži jedan geodetski plan, koje su to podesne razmjere i koje podatke treba da prikupe geodetski stručnjaci.

»U Beogradu se pored geodetskih planova razmjere 1:500, 1:1000, 1:2500, 1:5000, 1:10000 i 1:20000 rade specijalni planovi podzemnih instalacija, kao i geološke, hidrogeološke, inženjerskogeološke i geomehaničke karte potrebne naročito za projektiranje višespratnica i određivanje namjene gradnje. Isto tako izrađuju se poljoprivredne karte za potrebe planiranja biljne proizvodnje, jer najužu okolinu grada treba što racionalnije koristiti kao sjetvene površine«.

Ukazuje na potrebu da se problemi geodetske službe u gradovima riješe zajednički sa ostalim tehničkim kadrom koji je zainteresiran za izgradnju gradova i predlaže da Kongres preporuči Stalnoj konferenciji gradova da u okvir svoje aktivnosti uključi i stručne predstavnike geodetske struke.

Serif Krnić, dipl. inž., Sarajevo, govori o pitanju tehničkih propisa, o pravilnicima. Sadašnji pravilnici su preopširni i statični, oni pored potrebnih propisa o tačnosti sadrže detaljno obrađene tehnološke postupke pojedinih geodetskih operacija. Na taj način ne dozvoljava se da svakodnevna praksa i pojedine korisne inovacije dođu do izražaja ako se kose sa postojećim odredbama.

Smatra da je dovoljno ako se homogenost i unificiranost ostvari u osnovnim geodetskim radovima — triangulaciji I reda, nivelamnu visoke tačnosti i eventualno kod izrade karte 1:5000 i to više u topografskom smislu nego u smislu metoda mjerenja.

Pridružuje se stavu da pravilnici treba da obuhvate osnovne elemente pojedinih operacija i propise o tačnosti. Praksi i iskustvu ostavilo bi se više prostora za racionalizaciju i usavršavanje postupka i metoda rada, pravilnici bi postali po obimu manji, mogli bi se češće izdavati sa novim korisnim i provjerenim iskustvima i tako bi postali nosioci progressa u razvoju i modernizaciji struke.

Pitanje izrade pravilnika ili kritika postojećih pravilnika moglo bi biti tema magistarskog rada ili doktorske disertacije. Na taj način došlo bi do čvršćeg povezivanja nauke i privrede, do orijentacije mladih naučnih radnika prema područjima potrebnim za razvoj struke.

Na kraju predlaže da se u zaključcima Kongresa podrži revizija čitave dosadašnje pravilničke građe, kako ona ne bi bila kočnica već stimulanis razvoja struke.

Zdenka RUKAVINA, dipl. inž., Osijek o sprovođenju komasacija na području Hrvatske i Vojvodine, na kojim radovima momentalno učestvuje oko 350 geodetskih stručnjaka. Spominje koristi komasacije za poljoprivredne organizacije i privatne učesnike — izvođenje hidromelioracije i dobivanje zaokruženih posjeda, na kojima dolazi do masovne primjene savremene mehanizacije, do povećanja proizvodnje, kupovne moći i općenito standarda učesnika.

Bilo je tu različitih teškoća, koje se uspjelo riješiti zalaganjem političkih i ostalih faktora. U posljednje vrijeme pojavio se problem izrade tzv. investicionih programa, koji su prilično skupi. Ima i velikog nerazumjevanja pojedinaca u opravdanost komasacija. Činjenica je da je to revolucionaran zahvat na zemljištu, na stogodišnjim tradicijama, pa se gleda sa izvjesnim nepovjerenjem. Nakon komasacije nepovjerenja nestaje, uviđa se korisnost zahvata.

U postupku komasacije oko 80% troškova snose učesnici, a kroz zahvat dolazi se do novog premjera, do srušenja imovinsko-pravnih odnosa, urbanističkih zahvata itd. pa predaže da savezni zakon dade veću težinu komasacijama, a ne da ti zahvati ovisе o voljipojedinaca ili različitih elemenata na selu.

Predlaže nastavljjanje komasacija na području Hrvatske i Vojvodine i pokretanje komasacija u drugim republikama, na područjima gdje postoje za to uslovi.

Na kraju ističe važnost kartografskih publikacija u vezi sa komasacijama, važnost prikaza na kartama stanja prije i poslije komasacije za pozitivan sud o komasacijama.

Dr Franjo BRAUM, dipl. inž., Zagreb, iznosi primjedbu na Osnovi zakona o premjeru i katastru zemljišta, da je svojom stilizacijom spriječio odnosno zabranio praktično djelovanje fakultetskim zavodima, a to je nespojivo sa zahtjevom da fakultet daje kadrovima aktuelnu naobrazbu.

Masovne geodetske radove izvode geodetska poduzeća, a praktični radovi fakulteta bili bi u ograničenoj mjeri, pri čemu fakulteti ne računaju na favoriziranje u pogledu davanja.

U novoj redakciji Zakona treba naći stilizaciju koja bi legalizirala mali praktički rad zavoda koji bi fakultetu donio prihode za modernizaciju opreme a time i nastave.

Praktičan rad potreban je ne samo mladim kadrovima na fakultetima nego i redovnim profesorima i to od najkompliciranijih zadataka do onih najredovitijih, svakidašnjih, jer upravo mala poboljšanja u masovnim operacijama mogu donijeti velike koristi i uštede.

Smatra dalje da je zakon suviše centralistički, da ga treba uskladiti sa našim političkim federativnim tendencijama. Konkretnije, po pitanju nadzora već se od Zakona odstupa, pa bi s time trebalo i tekst uskladiti, jer uz donesen ključ i instrukcije može se nadzor dalje decentralizirati.

Misli da je postojala u Zakonu težnja, koja nije potpuno ispravna, da se planiranjem svih geodetskih potreba dobije jedan plan koji bi zadovoljio sve. Takav plan postaje prenatrpan i nezgodan za projektanta, a planiranje tih geodetskih radova, što bi bilo najracionalnije i jedno idealno rješenje, u našoj realnosti ne postoji i neće biti ostvarivo. Ovi premjeri neće moći biti podvrgnuti jednom regularnom premjeru i katastru. Navodi primjer propisa za njemačke autostrade, gdje se ovakvi premjeri ne podvrgavaju regularnom premjeru i katastru ni u pogledu sadržaja premjera, niti u pogledu opsega, orijentacije listova i tačnosti.

Na kraju apelira za novu redakciju Zakona u kojoj bi se preciznije utvrdila spomenuta pitanja.

Vladimir KURJAKOV, samostalni stručni saradnik Zavoda za urbanizam i komunalno-stambena pitanja AP Vojvodine govori o stručnom osposobljavanju općina za vođenje poslova prostornog razvoja i uređenja građevinskih zemljišta.

Odaje priznanje autorima referata i koreferata, koji su svojim radovima obogatili našu stručnu literaturu, ali smatra da se malo poklonilo geodetski radovima na prostornom razvoju i postavlja pitanje da li 30% geodetskih stručnjaka zaposlenih u saveznom i republičkim organima geodetske službe rade za potrebe službe ili za potrebe razvoja privrede i cjelokupnog usklađenja društvenoekonomskog razvoja sa prostornim razvojem. Smatra to bitnim, ali i nemogućim da se utvrdi na ovom Kongresu.

Podsjeća da je Skupština SR Srbije početkom 1967. godine donijela Rezoluciju o osnovama politike urbanizacije, da razrađivanjem te materije u Vojvodini imaju vrlo živu aktivnost na uređenju i izgradnji naselja i da su geodetski radovi u ovim

zadacima jako traženi. Govori o zaključcima o kojima će Izvršno vijeće Vojvodine ovih dana raspravljati, o zaključku da je naročito važno u ovoj fazi osigurati urbanističku spremnost za gradska i ona seoska naselja u kojima je najintenzivnija stambena, komunalna i ostala izgradnja infra-strukturne djelatnosti i time obezbjediti puni društveni utjecaj na procese urbanizacije i realizaciju politike planske funkcionalne ekonomične gradnje u prostoru. U zaključcima se dalje govori o potrebi kvalitetnih detaljnih urbanističkih planova za stambenu izgradnju, o potrebi osiguranja osnovnih geodetskih radova na izvršenju ovih zadataka.

Na kraju predlaže da Kongres donese » i takav zaključak kojim bi se dalje razrađivali pojedini geodetski poslovi koji se pojavljuju kod onih 45% geodetskih stručnjaka koji su van samih geodetskih osnovnih organizacija, već učestvuju direktno u radu prostornog planiranja i onim drugim inženjerskim poslovima. Jer tamo se i stvaraju odgovarajuća sredstva...«

Koča ILIJEVIĆ, Pančevo podržava izlaganje druga Naprudnika i smatra da u zadacima koji se pred našu struku postavljaju u privrednoj reformi značajnu ulogu ima organizacija geodetske službe u općini. Pozdravlja onaj dio osnovnog referata u kome se govori da se preko vertikalnog objedinjavanja i usmjeravanja struke ide od federacije do općine, ali smatra da je suviše kruto proklamirati status organizacije geodetske struke u općinama samo kroz posebne organe uprave i da je odredba zakona u praksi izvitoperena, pa su organi geodetske uprave potčinjeni raznim sekretarijatima. Poziva da Kongres u zaključcima takav stav osudi i da da podršku stavu Zakona o formiranju posebnih, samostalnih organa uprave u općinama, sa svojim organima samoupravljanja kao što je to slučaj sa geodetskom upravom Skupštine općine Pančevo.

Predlaže ujedno da se u razvijenim općinama osnivaju zavodi za izvršavanje svih, od najsitnijih do najkrupnijih poslova u općini.

Govori da se u Geodetskoj upravi općine Pančevo prišlo nagrađivanju po učinku na bazi normi. Prosječni lični dohoci, koji su bili planirani sa N. d. 1300, ostvareni sa N. d. 1700, što je omogućilo zalaganje, dobra organizacija i podrška Općinske skupštine.

Govori zatim o objedinjavanju posova na bazi ovakve organizacije, o situaciji da im se geodetski stručnjaci izvan Uprave obraćaju za podatke i za savjete. Stručnjaci poljoprivrednog dobra na primjer dolaze sa mišljenjem da su oni tamo suvišni, da nova organizacija Uprave omogućava davanje usluga i drugim radnim organizacijama.

Uprava vrši svake godine reambuacije naselja, što financira Općinska skupština, a ovi radovi drže stručnjake u mobilnom i ažurnom stanju u odnosu na sve projektante. Pored toga zahtjevi stranaka, na primjer za ciepanje parcele, rješavaju se u roku od sedam dana. Pokazalo se da se kroz objedinjavanje desetak i više stručnjaka u radnoj organizaciji mogu i tako sitni poslovi obavljati.

Na kraju govori o potrebi da se stručnjaci koji rade na poslovima primjenjene geodezije na neki način kroz savezni i republički zakon vežu za matičnu struku. »Nesumnjivo bi bila velika podrška dolazak eminentnog inspektionog organa koji bi razgovarao sa tim stručnjakom ili grupom stručnjaka i sa njegovim neposrednim rukovodiocem. To bi bila jedna i moralna i stručna podrška na tim poslovima.«

Ujedno podržava prijedlog dat u referatima i diskusiji za ovlaštenje geodetskih stručnjaka, nakon stručnog ispita.

Vojislav DUTINA, dipl inž., direktor »Geopremjera«, Beograd, smatra da pitanje beneficiranog radnog staža treba ponovo da se traži njegovo rješenje, ne linearno za sve stručnjake, odnosno za sve vrste poslova. Prvenstveno misli na terenske poslove, na poslove osnovnih radova — triangulacije, nivelman visoke tač-

nosti, gravimetrije — možda čak i svih ostalih terenskih radova. Kod kancelarskih poslova, pored možda ostalih pitanja koja bi trebalo razmotriti, treba bez daljnjeg uključiti pitane radnog mjesta restitutora na instrumentima, koje je podložno jednom oboljenju.

Navodi primjer Zavoda u kome radi gdje je uveden sistematski liječnički pregled svih stručnjaka pred polazak na teren i poslije povratka sa tih radova. Od 300 stručnjaka 200 je terenskih radnika, a od ovih 200 oko 80% imalo je stomačna, srčana ili druga oboljenja koja su izrazito posljedica terenskog rada.

Spomine naslov u današnjoj »Politici« koji glasi »otići u penziju zdrav« i izjavljuje da bi se kod nas možda mogla prije reći »otići u penziju živ« t. j. doživjeti penziju. Veliki broj drugova naše starije generacije umire pred penzioniranjem ili neposredno, mjesec-dva, godinu-dvije poslije penzioniranja. Ove generacije radile su u uslovima nižeg standarda, ali na terenima povoljnijim nego što su tereni koji su ostali sadašnjim generacijama. Tereni u Makedoniji, Srbiji i Kosmetu, koji su još ostali da se završe, najteži su tereni koji se daju zamisliti.

I druge tehničke struke imaju terenskih radova, ali smo mi u pogledu uslova, pod kojima se na terenu živi, sasvim specifična struka i ni jedna druga tehnička struka tako masovno, sa možda 60% do 70% svoje operative, ne provodi godišnje do sedam i više mjeseci na terenu pod izrazito teškim uvjetima rada. Zato predlaže da u zaključke Kongresa uđe pitanje beneficiranja radnog staža uz prijedlog da se na tome posebno radi, objektivno analizira pojedna radna mjesta, vrste radova i onda izlazi sa prijedlozima i bori za stavove.

Josip DULIĆ, dipl. inž., Zavod za urbanizam i geodeziju, Subotica, pozdravlja ideju o sticanju ovlaštenja koja je iznesena u referatu i izjavljuje da kod nas nakon polaganja stručnog ispita kandidat dobija uvjerenje o položenom ispitu, koje mu praktično vrlo malo znači. Predlaže da se kao i u svim drugim strukama propisima utvrdi da se nakon položenog ispita dobija ovlaštenje za izvođenje određenih vrsta poslova.

Govori zatim o uvjetima za sticanje penzije i smatra da kao najvažniji element treba uzeti godine starosti, a radni staž kao element drugostepene važnosti. Većina diplomiranih inženjera stupa u radni odnos oko 28. godine života i pod sadašnjim uvjetima sa radnim stažom od 40 godina stiče pravo na penziju u 68. godini života, a po prijedlogu Sindikata u 63. godini. Geodetski poslovi su vezani za teren i stručnjak sa 60 ili više godina u eri nagrađivanja po učinku daleko će zaostajati iza mladih kolega i imati manji petogodšnji prosjek za visinu penzije. Zato predlaže da se kao glavno mjerilo za sticanje penzije uzima godine života, da to bude 55 ili 60 godina i da se utvrdi minimalni radni staž, koji bi igrao izvjesnu ulogu u visini penzije.

Na kraju govori o civilnoj praksi. U Vojvodini je 70% obradivog zemljišta u privatnom posjedu, a vrši se veoma intenzivan promet ovog zemljišta. Kod jednog ovlaštenog civilnog geodetskog inženjera u Subotici treba neki put mjesecima čekati za diobni nacrt. Općnska skupština za sada nije saglasna s tim da katastar vrši takve usluge građanima, jer se smatra da bi tada zapustio svoju osnovnu djelatnost. Ponovno uvođenje civilne službe osiguralo bi pored ostalog i zapošljavanje mladih stručnjaka, pa zato predlaže da se u zaključke Kongresa unese da je civilna geodetska služba za sada potrebna u pojedinim dijelovima naše zemlje.

Željko SKENDEROVIC, dipl. inž., izjavljuje da u ime svih geodetskih stručnjaka sa područja sjeverne Bačke, u svoje ime i u ime svih onih koji su zainteresirani za civilnu praksu traži da se zaključci koje su predložili inženjer Josip Dulčić i Borislav Putnik, geodeta unesu u zaključke Kongresa i da u Komisiju za zaključke uđe Borislav Putnik.

Sa prijedlogom se glasanjem složila većina prisutnih učesnika Kongresa.

Vladimir LUKIĆ, dipl. inž. Sarajevo, predsjednik Saveza GIG BiH govori o zaključku Predsjedništva Saveza donesenom u februaru 1968. godine, da sve koreferate koji ne stignu do određenog vremena štampaju sami pojedinci najmanje u 400 primjeraka. Podružnica geodetskih inženjera i geometara iz Subotice dostavila je 60 primjeraka koreferata »O afirmaciji geodetske struke putem rada ovlaštenih javnih poslovnica geodetskih stručnjaka« i to uoči samog početka Kongresa. Organizacioni odbor nije mogao ovaj koreferat podijeliti svim učesnicima, pa nije prihvatio ni da ga dijeli, već su ga dijelili oni sami. Organizacioni odbor pogledao je taj koreferat i izražava svoje krajnje neslaganje s njim. Smatra da je uloženi veliki trud, ali se ne slaže sa riječnikom i sa nekorektnošću prema starijim kolegama.

Smatra da u organizaciji naše službe treba nešto mijenjati i da je Savez GIG u tom smislu radio neke materijale zajedno sa republičkom geodetskom upravom. Da bi geodetska služba u komuni zauzela sve one punktove, koje treba zauzeti, potrebno je da se reorganizira odnosno usavrši, da pored finansijsko-katastarskih obuhvati i sve tehničko-geodetske poslove.

Tvrdi da nam je mjesto u integraciji službe, uopće naših poduzeća, u jačanju geodetske službe u komuni, u kadrovskom i materijalnom pogledu, i smatra da je tu izlaz iz prakse koja se sada zagovara, da nam jedino to može omogućiti bolji i brži napredak.

Podržava diskusiju prof. Ilije Živkovića i prof. Franje Brauma o izvođenju prakse učenika i studenata i stručnog osvježavanja i usavršavanja nastavnika. Smatra da u tom smislu treba bitno izvršiti neke promjene u Osnovnom zakonu o premjeru i katastru zemljišta.

Roko SKEGRO, dipl. inž., predsjednik Saveza GIGH govori da je Savez geodetskih inženjera i geometara Hrvatske utrošio mnogo vremena po pitanju Osnovnog i Republičkog zakona o premjeru i katastru zemljišta u iznalaženju zajedničkog stava, što nažalost nije uvijek uspevao. Smatra da prevladava mišljenje da Osnovni zakon treba revidirati i da bi Republički zakon trebalo proširiti sa područjem primijenjene geodezije u kojoj radi 45% geodetskih stručnjaka.

U interesu jedinstvenih stavova svih geodetskih stručnjaka u Jugoslaviji predlaže osnivanje Savjeta pri Saveznoj geodetskoj upravi, u koji bi ušli predstavnici svih republičkih geodetskih uprava, fakulteta, škola, geodetskih poduzeća, geodetskih stručnjaka iz poduzeća izvan osnovne geodetske djelatnosti predstavnici Saveza geodetskih inženjera i geometara. Savjet bi rješavao sva pitanja geodetske struke, bio bi velika pomoć direktoru Uprave u vođenju struke i službe, a sastajao bi se povremeno. Pored toga smatra da bi na geodetskim fakultetima trebalo osnovati institute, za kojima geodetska operativa već poodavno osjeća potrebu.

Uvjeren je da bi osnivanjem Savjeta pri Saveznoj geodetskoj upravi i instituta na fakultetima bili riješeni mnogi problemi o kojima danas govorimo. Prije svega smatra potrebnim da se u društvima rasčiste mnoge stvari ukoliko želimo da u privrednoj reformi pomognemo izgradnju naše socijalističke zemlje.

Vaso BLAGOJEVIĆ, direktor Savezne geodetske upave osvrće se na diskusiju Ivice Diklana, studenta Geodetskog fakulteta iz Zagreba. Smatra da je dio diskusije o saradnji geodetske službe sa školama i fakultetima i o ferijanloj praksi potpuno na mjestu. Misli da se drug Diklan malo nezgodno izrazio, da nije dorekao što je mislio, pa se stiče utisak kao da je to nekakav utjecaj sa strane, kada je rekao da postoji određena birokracija u Saveznoj geodetskoj upravi. »Nas koji radimo u toj ustanovi potiče na razmišljanje šta smo mi to birokratisali i šta bi trebalo

da poduzmemo da to debirokatišemo. Možda treba izvršiti decentralizaciju? Šta je to decentralizacija? Šta se treba decentralizirati? Šta će se s tim dobiti i šta se danas gubi, s tim nije nešto decentralizovano».

U Zakonu je u prvom članu rečeno da se u Jugoslaviji imaju vršiti svi geodetski radovi za izgradnju zemlje: privrednu, tehničku, naučnu vojnu itd. Smatra da je tim članom dato mjesto i uloga struci, a načelo koje kaže da su geodetski poslovi od interesa za cijelu zemlju, a ne za nekoliko poduzeća, čini ponos jugoslovenskoj geodetskoj struci i postavlja pitanje šta tu treba debirokatizirati, šta treba debirokratizirati, šta treba decentralizirati.

Slijedeće načelo Zakona određuje da geodetske poslove mogu da vrše organi uprave i radne organizacije. Geodetske radove, o kojima neposredno država vodi računa preko svojih organa vrše organi uprave osnovani za to i radne organizacije, koje su također osnovane isključivo za vršenje te djelatnosti. Sljedeću kategoriju čine organi i radne organizacije, koje nisu osnovane da se brinu o geodetskoj djelatnosti, ali koje u svojoj djelatnosti trebaju geodetski pogon za vršenje drugih poslova. Treća vrsta geodetskih radova izvodi se za potrebe Armije i Zakonom je tačno definirano tko to treba da vrši. Postavlja se pitanje šta tu treba decentralizovati, šta treba u ovom redu, u ovim odnosima kvariti i unositi nekakav nered.

Navodi zatim slijedeće načelo Zakona, koje kaže da su radovi o kojima se neposredno brine federacija preko svojih organa za to osnovani osnovni geodetski radovi i osnovna geodetska karta. Smatra da je logično da ovi radovi pripadaju federaciji, da se ona o tome brine, a ne da se to cijepa na naše društveno-političke i teritorijalne zajednice. Po njegovom mišljenju karta ne interesuje ni federaciju, ni republiku, ni općinu, karta interesuje privredu, i na pitanje zašto onda država daje za izradu karte odgovara da država vrši premjer radi rješenja upravnih pitanja — zato i ima organe uprave — a karta je samo derivat iz tih naših podataka i služi isključivo privredi. Da bi se zaštitili društveni interesi pri izradi karte logično je normalno da se jedna društveno-politička zajednica brine o njenoj izradi. Da to treba da bude federacija a ne općina navodi za primjer izradu karte koja služi za regulaciju rijeke Save, koja teče kroz nekoliko republika. Ako je izrada karte u nadležnosti federacije, onda ona za te radove odvajava i određena sredstva. Postavlja pitanja šta to smeta i šta tu treba korigirati.

Drug Vaso Blagojević čita zatim slijedeći izvod: »Saveznim zakonom može se odrediti da u poslovima od interesa za cijelu zemlju (to su naši poslovi) savezni organi uprave (to je Savezna geodetska uprava) imaju pravo da organima uprave u republici, geodetskim republičkim upravama, izdaju obavezne instrukcije da vrše pravo nadzora nad njihovim radovima kao i druga ovlaštenja radi obezbjeđenja izvršavanja svih poslova«. I dalje se kaže: »Poslovi od interesa za cijelu zemlju su zakonom određeni poslovi za čije su izvršavanje odgovorni savezni organi i kad ih neposredno izvršavaju organi u republici«. Postavlja zatim pitanje da li je sada neprijatna kontrola u našoj zemlji, posebno u našoj struci, radi osiguranja reda i društvene korisnosti izvršenih radova i šta bi tu trebalo decentralizirati.

Spominje zatim član Zakona koji određuje režim geodetskih radova koje vrše geodetske uprave u drugim radnim organizacijama kao što su »Energoprojekt«, »Energoinvest« i druge da bi se i ti podaci u maksimalno mogućem obimu iskoristili za premjer zemljišta. Slaže se sa izjavom prof. Mate Jankovića da se svi ti radovi ne mogu iskoristiti, da se može diskutirati o liberalizaciji odnosa kod tih radova u smislu da se koliko je to moguće kaže koji su to radovi, koji interesuju premjer zemljišta, a koji ne predstavljaju takav interes.

Smatra da Osnovni zakon treba nadopuniti, jer u njemu nedostaje odredba o programiranju radova, o obezbjeđenju finansijskih sredstava i kaznene odredbe, ali da on nije zastario, jer je koristeći taj Zakon u posljednje dvije godine povećana proizvodnja u našim radnim organizacijama za pet puta kod onih koji koriste fotogrametrijsku metodu. Izjavljuje da do donošenja Zakona, s obzirom da nisu bila određena ni programiranja ni financiranja u dovoljnoj mjeri, snimano je fotogrametrijom oko 200.000—250.000 hektara godišnje. Sada se snima godišnje, prošle i ove godine, 1.000.000—1.200.000 hektara. Zahvaljujući Zakonu, koji je postavio zadatak struci i zadužio Saveznu geodetsku upravu da ga etapnim programiranjem i obezbjeđenjem sredstava postepeno ostvaruje. Utvrđeni su srednjoročni programi radova u federaciji i republikama, donesen je Zakon o financiranju tih radova i sredstva su data. Sa našim organizacijama u svim republikama sklopljeni su ugovori za poslove do 1971. godine. Smatra da je Zakonom kao osnovom otvorena perspektiva struci, da će Savezna geodetska uprava obezbjeđiti takav plan i od 1971. godine, misli da je time učinjeno jako puno, ne vidi gdje su se to zabirotkratizirali i šta je urađeno što šteti geodetskoj struci u cjelini.

Govori zatim o radu naših geodetskih fakulteta i škola, o tome da im je osnovna djelatnost obrazovanja kadrova, a ne i operativno vršenje poslova. »Ako je to u našem sistemu moguće i logično mi ćemo pomoći našim fakultetima i školama da budu takve organizacije«. I dalje: »Neka se to samo uklopi u propise i mi ćemo to pozdraviti tj. da u tom pogledu ne budu nekakvi konkurenti organizacijama kojima je to isključiva djelatnost«.

Drug Blagojević govori zatim o mogućnosti planskog izdvajanja sredstava u geodetskim radnim organizacijama kroz strukturu cijena u fond za obrazovanje geodetskog stručnog kadra. Tim fondom ne bi upravljala privredna radna organizacija koja ta sredstva ostvaruje, nego bi to bio nekakav poseban fond iz kojeg bi se pomagala djelatnost fakulteta i škola samo u tome smislu koliko je to njihova specifičnost u odnosu na druge škole tj. za ferijalnu praksu, geodetsku opremu itd., predlaže da to uđe u zaključke Kongresa, a nešto slično i za naučno-istraživački rad.

U Osnovnom zakonu je svjesno i namjerno donesena odredba kojom se onemogućava civilna praksa, zato što se stoji i stajat će se na stanovištu da nema društveno-ekonomskog opravdanja i potreba za postojanjem civilne prakse. Smatra da nisu argumenti za postojanje te prakse to da se sviđa sudu to što je došao jedan civilni geometar da izvrši neki posao. Ti poslovi su zadaci naših općinskih organa uprave, a ako takav organ uprave nije stručan ili opremljen ili kadrovski brojan, onda tu treba stvari liječiti. Ide se za tim da se uredi za katastar osposobe da vrše sve poslove, da pored održavanja premjera i katastra zemljišta vrše sve poslove za potrebe komune iz oblasti premjeravanja i iz primijenjene geodezije i da se odlukom općinske skupštine utvrdi cjenovnik tehničkih usluga. Misli da je takva politika u interesu struke i da uz njeno sprovođenje nema uopće mjesta civilnoj geodetskoj praksi.

Drug Blagojević govori zatim o tehničkim propisima. Smatra da za izvršenje geodetskih radova gdje se mora dati određeni proizvod za koji država odvaja sredstva, propisi moraju postojati. Ne može se sve prepustiti iskustvu, ne može se dozvoliti samovolja, ali se slaže da pravilnici ne moraju biti uvijek detaljni.

Na kraju govori o ovlaštenju i postavlja pitanje zašto bi ono našim stručnjacima bilo potrebno, kada su Osnovnim zakonom određeni organi uprave i radne organizacije za vršenje poslova na premjeru zemljišta, a organi uprave za nadzor, primanje i ovjeru. Prema tome ovlaštene su organizacije, a ovlaštenje pojedincima nije potrebno, pored uslova da je geodetski inženjer ili da je geometar i da ima stručni ispit. U radnoj organizaciji izvan geodetske službe to pitanje je riješeno

tako da je vršenje tih poslova podređeno režimu vršenja geodetskih poslova za premjer. I tu su organi uprave također ovlašćeni da i te poslove ovjeravaju u općedruštvenom interesu

Bogdan Bogdanović, geodeta, Beograd, govori da je Osnovni zakon regulisao samo određena pitanja i da on zajedno sa zakonskim propisima koji su doneseni, sa republičkim zakonima i tehničkim propisima predstavlja jednu cjelinu, u kojoj je jasno i određeno odražena jedna koncepcija koja je unaprijed bila postavljena i koja se sa manje ili više uspjeha dosljedno sprovodi kroz sve te propise. Zato smatra da ako se već govori i prigovara da treba stvari posmatrati u cjelini.

Govori zatim da se u Osnovnom zakonu u našem sistemu određuju na prvom mjestu odnosi, nadležnosti, prava i dužnosti uz određena zakonska suštinska pitanja i da se Zakon ne može posmatrati kao priručnik ili pravilnik, bez obzira što ima niz pitanja koja su za geodetskog stručnjaka veoma važna. Govori kritičarima Zakona da vode računa o tome da se bez obzira na stručnu opravdanost nekog stava mi moramo uklapati u naš društveno-politički sistem, da su ovi propisi uklopljeni u taj sistem i da tu nema nikakvih zastarjelosti ni ekscesa.

Po pitanju primijenjene geodezije kaže drug *Bogdanović* da je Zakon taksa-tivno nabrojao poslove, one koji spadaju u primijenjenu geodeziju i koji su obuhvaćeni pojmom premjeravanja. U tim poslovima veliki dio podataka potrebno je i za premjer, plan ili kartu. Zakon se ne odnosi na niz drugih geodetskih radova koji se ne mogu koristiti za premjer.

Navodi da je u Austriji izrađen nacrt zakona prošle godine, da je Austrija zemlja sa dugom geodetskom tradicijom, sa vrlo uglednom školom, sa brojnim kadrom i dobrom opremom. Odbijajući nužne razlike zbog različitih društvenih sistema smatra da ima dosta prednosti u našim propisima u odnosu na ovaj savremeni zakon jedne geodetske službe u inozemstvu.

Odgovara na izjavu da je Zakon centralistički tvrdnjom da je teško reći da Zakon koji je usklađen sa Ustavom izražava centralističke težnje.

U vezi diskusije profesora dr *Franje Brauma* izjavljuje da nije tačno da je Zakon zabranio rad zavodima Geodetskog fakulteta u Zagrebu i da poređenje autoputeva u Njemačkoj, kako se sada rade, i onoga što je kod nas propisano u našim propisima također ne stoji.

Izjavljuje zatim da je lično radio na Osnovnom zakonu i na uredbama, na republičkom zakonu SR Srbije i na primjedbama na nacrtu zakona Bosne i Hercegovine, Crne Gore i Hrvatske, da je autor zakona skupština koja ga je donijela, a uredbi izvršno vijeće koje ih je donijelo, ali da određenu odgovornost snose i oni koji su na tom poslu radili ukoliko je to prihvaćeno neizmjenjeno. Izjavljuje da je spreman, za onaj dio u kojem je sam učestvovao, da snosi političku i stručnu odgovornost za svoj rad, a uvjeren je da to mišljenje dijele i drugi drugovi koji su na tome radili. Poziva zatim i drugove kritičare da ne smatraju da se nešto može samo kritikovati, jer se i za kritički stav isto tako treba da snosi i stručna i politička odgovornost.

Predlaže da Savez organizira razmatranje ovih pitanja i prigovora kroz jednu komisiju ili kroz jedno savjetovanje. »Ako se ne složimo, što može biti vrlo lako i na kraju krajeva nije ni obavezno, bar ćemo znati tko sa kakvih stručnih i političkih pozicija polazi u ovoj zemlji u rješavanju ovog pitanja«.

Poslije izlaganja druga *Bogdanovića* razvija se kratka diskusija između njega i profesora dr *Franje Brauma* u kojoj su svaki ostali kod svojih ranijih iznesenih tvrdnji.

Abdulah Muminagić, dipl. inž., Beograd, podnosi referat »Savez geodetskih inženjera i geometara Jugoslavije i njegovi zadaci«.

Ivan Knežević, geometar iz Kruševca govori da odlučujuću ulogu u našem samoupravnom sistemu ima radni čovjek, radna organizacija, najniža društveno-politička zajednica do federacije, da tu granica nema, da radni ljudi nemaju granica kada je u pitanju ostvarivanje prava, raspodjela dohotka, otklanjanje svega što predstavlja kočnicu u razvoju samoupravnih društvenih odnosa i da tu i tamo u radnim organizacijama i organima uprave, pa i u savezima ima prisutnih birokratsko-etatističkih snaga.

Sviđa mu se diskusija studenta iz Zagreba, pa izjavljuje da su mladi ljudi usvojili izgradnju samoupravnog društva i sistem koji razvijamo, da traže od nas rezultate rada, otklanjanje birokratskih ostataka, a mi smo dužni da im obezbjeđimo rad i mjesta, da dokažu svoju vrijednost, da ovo društvo unaprijede.

Ne slaže se diskusijom svoga direktora druga Dutine da mi možemo da tražimo beneficirani staž a podržava stav sindikata da se radni staž skrati na 30 odnosno 35 godina i ako treba povećaju doprinosi i da to bude prijedlog i ovog Kongresa.

Govori zatim o prijedlozima nekih drugova da se cijene povećaju. Smatra svako povećanje cijena reakcionarnim i ako usavršavamo proces proizvodnje i organizaciju posla dolazi do veće produktivnosti i cijene bi morale padati.

Na kraju izjavljuje da pripada neposrednim proizvođačima, da prihvata sve opravdane zahtjeve radnika naučnih ustanova, profesora svih kategorija, ali da se ne može opravdati, gdje razvijeni društveni odnosi nisu, gdje samoupravljanje nije došlo do potpunog izražaja, gdje se propovjeda stručnost i određene metode izvođenja najobiočnijih radova, a kada su u pitanju honorarni radovi onda eminentni stručnjaci ne biraju poslove.

Dr Zvonimir NAROBÉ, dipl. inž., Zagreb, predlaže ispred Komisije za društvein rad zaključke, koji su bez primjedbe usvojeni.

Vladimir LUKIC, dipl. inž., Sarajevo, čita prijedlog telegrama drugu Titu. Učesnici dugotrajnim aplauzom usvajaju ovaj telegram.

Dr Mirko TOMIC, Zagreb, čita ispred Komisije prijedlog Rezolucije.

Dr Dime LAZAROV, dipl. inž., Skopje, smatra da bi prijedlog Roke Škegro za osnivanje Stručnog savjeta pri Saveznoj geodetskoj upravi trebalo unijeti u Rezoluciju i dopunjava ga prijedlogom da se ovakvi savjeti osnuju i pri republičkim geodetskim upravama.

Dr Mirko TOMIC, Zagreb, smatra da je pitanje osnivanja stručnih savjeta stvar pojedinih ustanova, da to nije pitanje struke, da to nije platforma koju treba u Rezoluciji postaviti, da to uostalom naši zakonski propisi, naročito Zakon o samostalnim ustanovama, dozvoljavaju.

Roko ŠKEGRO, dipl. inž., Zagreb predlaže da uđe u zaključke, bez obzira koje zaključke, prijedlog za osnivanje stručnih savjeta pri republičkim geodetskim upravama. Kongres usvaja ovaj prijedlog.

Dr Mirko TOMIC, Zagreb, izjavljuje da mu je upravo jedan od stranih delegata predložio da se u Rezoluciji konstantira međunarodna saradnja naše struke, predlaže da se to unese kao sedma tačka Rezolucije, što Kongres usvaja.

Mato JANKOVIĆ, dipl. inž., Zagreb, ispred komisije za zaključke o stručnom radu iznosi prijedlog zaključaka.

Mira DESKOVIC, geodeta, Split, smatra da bi trebalo u zaključke unijeti koncizno pitanje preispitivanja svrsishodnosti današnje organizacije geodetske službe kako bi mogla da prati razvoj uopće. To se i kroz diskusije osjetilo. Čini joj se da tu ima jedna velika kočnica našeg napretka.

Roko ŠKEGRO, dipl. inž., Zagreb, predlaže da u zaključke o stručnom radu uđe pitanje osnivanja stručnih savjeta pri Saveznoj geodetskoj upravi i pri republičkim geodetskim upravama.

NALIC iz rudnika Kreke iznosi da se u zaključcima ne govori o položaju geodetskih stručnjaka koji rade u privrednim organizacijama, o geodetskim tehničkim propisima u oblasti primijenjene geodezije, a da se osjećaju mnoge teškoće zbog nedostatka tih propisa i zbog položaja geodetskih stručnjaka u našoj privredi.

Mato JANKOVIĆ, dipl. inž., Zagreb, čita posljednju tačku zaključaka gdje se govori o toleranciji kod geodetskih mjerenja. Svaki geodetski stručnjak u takvoj privrednoj organizaciji trebao bi da zna da za odgovarajuću toleranciju primijeniti i odgovarajući postupak mjerenja. Smatra da mi to moramo napraviti sami u saradnji sa fakultetima i stručnjacima drugih struka koj nam trebaju dati osnovne elemente tj. trebaju da kažu kakvu tačnost traže za realizaciju.

Što se tiče statusa geodetskih stručnjaka u projektnim i drugim organizacijama, prema kojem su oni u neravnopravnom položaju prema stručnjacima drugih struka, koji imaju mogućnost sticanja ovlašćenja za projektiranje izjavljuje da su ga u Komisiji uvjeravali da je to stvar privrednih organizacija koje reguliraju to pitanje i da se članovi Komisije nisu saglasili da se to unese u zaključke.

Jedan UČESNIK Kongresa, ime nije uneseno u zapisnik, izjavljuje da većina neće prihvatiti riječi tolerancija tačnosti sa drugim strukama, da kada se radi o geodetskim podlogama, podacima i geodetskim radovima, da isključivo mi moramo dati tolerancije.

Drug Bajraktarević ne slaže se sa predgovornikom, smatra da je formulacija prof. Jankovića na mjestu, da je vrlo važno da se naši stručnjaci u takvim privrednim organizacijama konsultiraju sa stručnjacima drugih struka koji rade te projekte, da ne bi radili sa mnogo preciznijim metodama nego što je to potrebno za određene projekte.

Dr Mirko TOMIĆ, Zagreb, smatra da se u svim geodetskim poslovima provlači kao crvena nit jedna nit koja izražava opće društveni interes bilo organa, bilo organizacije za projektiranje, bilo pojedinih interesanata i da treba u tome pronaći pravu mjeru. Ako se radi o interesu premjera i katastra zemljišta onda tu treba da postoje stanovite mjere. Ako treba da osiguramo fond kategoričkih materija i fond evidencije, onda to ne može da bude bez stanovitih konvencija, formi, propisa. Ako se radi o posebnim interesima, onda tu toleranciju treba da da struka ili onaj u čijem se interesu radi.

U vezi diskusije drugarice Mire Dešković izjavljuje da zajednica mora organizirati organe službe, a organizira ih tako kako joj najadekvatnije odgovaraju.

Abdulah Muminagić, dipl. inž., Beograd, predlaže da Kongres ovlasti radno predsjedništvo da izvrši krajnju redakciju zaključaka i rezolucije na osnovu usvojenih prijedloga. Prijedlog je usvojen.

Drug Muminagić izjavljuje da je Kongres uspio da ukaže na najvažnije probleme struke i na put za njihovo rješenje, da je u tom smislu donio Rezoluciju i zaključke, koje ćemo usavršavati i dopunjavati u toku daljeg rada. Smatra da je uspjeh Kongresa i u sastancima koji su se osim ovdje u sali održavali u holovima i restoranima. Tu je izvršena široka razmjena mišljenja o stručnim pitanjima, učvršćeno tradicionalno prijateljstvo i toplina odnosa među našim drugovima. Baš zbog toga smatra da naše sastanke treba češće održavati, u vidu tematskih savjetovanja ili u vidu kongresa.

Zahvaljuje se na plodnom učešću i izjavljuje da je Četvrti kongres geodetskih inženjera i geometara završen.

P. Terzić

TELEGRAM DRUGU TITU

Predsjedniku Republike Josipu Brozu Titu.

Geodetski inženjeri i geometri Jugoslavije okupljeni na svom IV kongresu šalju Ti tople pozdrave i želje da nas vodiš i dalje u socijalističkoj izgradnji naše zemlje kao što si to činio do sada.

Danas smo posebno radosni i zahvalni Tebi druže Tito što Socijalistička Federativna Republika Jugoslavija visoko drži zastavu slobode, ravnopravnosti i jednakosti svih naroda svijeta.

Mi geodetski stručnjaci okupili smo se na našem Kongresu u želji da na bazi naših dosadašnjih iskustava i postignutih rezultata sinhroniziramo naše dalje aktivnosti sa aktivnostima svih privrednih grana i društvenih djelatnosti, u cilju što efikasnijih sprovođenja u život mjera i intencija privredne i društvene reforme u našoj zemlji. Unutar naših djelatnosti posebno smo razmotrili posebne uslove privrede i društvene reforme koje pred nas postavljamo, kao npr. pitanje osiguranja svrsishodnije organizacije rada, usavršavanje tehnoloških postupaka, zatim kvalitetnije i kvantitetnije proizvodnje, stimulativnije nagrađivanje prema radu i sve ono što nam omogućava da se uspješno uklopimo u privrednu reformu. Posebnu pažnju smo posvetili organizaciji naučno-istraživačkog rada smatrajući ga kao osnov za dalji uspješan rad ove naše struke.

Isto tako posvetili smo pažnju integraciji geodetskih radnih organizacija. Zaključci i preporuke koje je Kongres donio usmjerene su ka realizaciji navedene problematike. Napori geodetskih stručnjaka kao i uvijek do sada biće još više usmjereni ka realizaciji donijetih zaključaka i preporuka na ovom Kongresu, smatrajući ih sastavnim dijelom napora svih naših radnih ljudi na izgradnji naše Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije.

Pozdravi koje Ti šaljemo, odraz su naših jedinstvenih stavova, danas više nego ikada ranije i mišljenja izgrađenih na bazi programa i linije Saveza komunista Jugoslavije, čiji si Ti inspirator i tvorac.

Sarajevo, 7. novembra 1968. godine.

Učesnici IV kongresa geodetskih inženjera i geometara Jugoslavije.

Četvrti kongres geodetskih inženjera i geometara Jugoslavije održan u Sarajevu 6. i 7. studenog 1968. godine na osnovu podnijetih referata i diskusije o ulozi i zadacima geodetske struke i stručnjaka u provođenju privredne i društvene reforme donosi slijedeću rezoluciju:

1 — Treći kongres održan 1962. godine u Portorožu usvojio je zaključke koji su pred geodetsku struku i stručnjake postavili niz zadataka od prvorazrednog značaja za razvoj zemlje, a posebno za razvoj geodetske struke.

Ovaj Kongres konstatira da su ti zaključci pravilno održavali potrebe društva i struke i da su u većem dijelu izvršeni. Sprovođenje tih zaključaka bilo je olakšano, jer su bili u skladu sa intencijama privredne i društvene reforme, koja je pred našu i ostale struke postavila zahtjeve da proizvodimo više, savremenije, kvalitetnije i ekonomičnije.

2 — Osnovna pretpostavka za razvoj geodetske djelatnosti u narednom periodu je njeno dalje puno uklapanje u tokove društvene i privredne reforme i zadovoljavanje dugoročnih ekonomsko-političkih potreba razvoja zemlje.

U tom smislu struka i služba trebaju prvenstveno da zemlji osiguraju savremenu grafičku i analičko-numeričku dokumentaciju u vidu potrebnog fonda karta i odgovarajućih elaborata iz kojih proizlazili potpuna inventarizacija prostora.

Kongres smatra da se istaknutom zahtjevu može najracionalnije i najekonomičnije udovoljiti samo na osnovu dugoročnog programa geodetskih radova, koji treba da pripreme u međusobnoj saradnji sve društveno političke zajednice.

3 — Da bi struka mogla odgovoriti svojim zadacima, nužno je u procesu proizvodnje uvoditi savremene metode rada i s tim u vezi modernizirati sredstva rada, koristeći dostignuća nauke i tehnike.

4 — Radi daljeg razvoja struke, iznalaženja novih metoda rada i racionalnijih procesa proizvodnje neophodno je organizirati naučno-istraživački rad za cijelo područje geodetske djelatnosti. Sredstva za ovu svrhu treba da odvoje društveno-političke zajednice i geodetske radne organizacije. Kao dalji korak u unapređenju naučno-istraživačkog rada je pronalaženje adekvatnih organizacionih formi.

5 — Kongres smatra da je u oblasti obrazovanja geodetskog stručnog kadra potrebno i dalje ostati na školovanju postojećih stepena izobrazbe, s tim da bi trebalo preispitati programe i metode nastave i prilagoditi ih aktuelnim potrebama.

Doškolanje i trajno usavršavanje postojećeg geodetskog kadra treba usvojiti kao stalnu brigu i sistem.

6 — Kongres utvrđuje da je zakonodavna materija kojom je danas regulirana geodetska djelatnost u našoj zemlji obimna i vrlo značajna. Međutim, s obzirom na živu dinamiku našeg razvoja, geodetsku normativnu djelatnost treba dalje razvijati, a pojedine norme postojećih propisa analizirati i usavršavati tako da ne budu prepreka za usavršavanje metoda rada i uvođenje nove tehnike.

7 — Jedan od oblika praćenja savremenih dostignuća u oblasti geodetske struke je povezivanje naših geodetskih društvenih i radnih organizacija sa sličnim organizacijama u drugim zemljama, kao i uključivanje naše struke i stručnjaka u saradnju unutar međunarodnih stručnih organizacija. Zbog toga Kongres smatra da je i dalje potrebno produbljivati ovu saradnju putem učešća na međunarodnim kongresima, savjetovanjima i simpozijumima kao i putem stalne razmjene stručnih delegacija i stručnjaka.

8 — Geodetske radne organizacije su male i rascjepkane i takve ne mogu bitno doprinijeti ostvarenju navedenih ciljeva niti izdržati međunarodnu konkurenciju pri uključivanju u međunarodnu podjelu rada. Njihova integracija i stvaranje nekog vida asocijacije radnih organizacija postavlja se kao hitan zadatak.

ZAKLJUCCI IV KONGRESA

Na osnovu referata, koreferata i diskusije Komisija za zaključke predložila je i Kongres usvojio slijedeće zaključke:

1 — Treći kongres održan u Portorožu 1962. godine usvojio je zaključke, koji su pred geodetsku struku i stručnjake postavili niz zadataka od prvorazrednog značaja za razvoj zemlje, a posebno za razvoj geodetske struke. Ovaj Kongres konstatuje da su ti zaključci pravilno održavali potrebe zemlje i struke i da su većim dijelom izvršeni.

Sprovođenje tih zaključaka bilo je olakšano, jer su oni bili u skladu sa intencijama privredne i društvene reforme, koja je pred našu i ostale struke postavila zahtjeve da proizvodimo više, savremenije, kvalitetnije i ekonomičnije.

2 — programiranje u sistemu općeg regionalnog i komunalnog planskog zahtijeva i dugoročno planiranje u geodetskoj djelatnosti, koja daje osnovne podatke za takvo planiranje.

Zbog toga zajednički naponi upravnih organa nadležnih za geodetske poslove na svim nivoima i geodetskih organizacija treba da budu usmjereni ka općoj inventarizaciji prostora u vidu premjera, osnovnih katastara i posebnih evidencija, te njihovoj analizi i generalizaciji za neposredne potrebe privrednog, tehničkog i društvenog planiranja. Za ostvarenje ovih zadataka neophodna je upotreba mehanografije i elektronike.

3 — Udruživanje geodetskih radnih organizacija i stvaranje njihovih asocijacija je preduslov za obezbjeđenje mjesta geodetskoj struci u okviru drugih tehničkih grana, kao i za uključivanje u međunarodnu podjelu rada.

4 — Utvrđujući da geodetske radne organizacije treba da budu nosioci stručnog napretka, neophodno je da one planski uvode moderne načine privređivanja i savremenu tehnologiju u proizvodnim postupcima. Iz toga proizlazi neophodnost da zajednica ulaže potrebna materijalna sredstva za proširenu reprodukciju geodetskih radnih organizacija. Ovakvo uložena materijalna sredstva predstavljati će društvenu investiciju koja će se sigurno brzo amortizirati.

5 — Cijene geodetskih proizvoda formirane su u periodu kada je geodetska struka djelovala uglavnom kroz službu. Treba naći strukturu cijena i društvenu vrijednost geodetskih proizvoda, koja će adekvatnije odražavati uloženi rad.

6 — Geodetsko školstvo je sastavni dio geodetske djelatnosti, jer vrši važnu ulogu — odgajanje stručno i društveno naprednih specijalista. U tom procesu nužna je ne samo pomoć, nego i aktivna saradnja geodetskih radnih organizacija.

7 — Naučno-istraživački rad, njegovo organiziranje, planiranje, programiranje, aktiviranje i obezbjeđenje — treba da bude stalna briga kako visokoškolskih institucija, tako i radnih organizacija, upravne službe i stručnih društvenih organizacija. S tim u vezi potrebno je da radne organizacije i visokoškolske ustanove pronalaze oblike što tješnje međusobne saradnje na području primjene rezultata istraživačkog rada i modernizacije proizvodnih procesa.

8 — Postojeće stručno zakonodavstvo je tako koncipirano da ne ide u korak sa razvojem proizvodnih procesa. Na taj način ne može se slijediti tehnički razvoj u geodeziji. Ukazuje se potreba da se geodetski stručni normativi tako razrade, da omogućе modernije i racionalnije proizvodne procese time što bi propisivali osnovne normative u pogledu tolerancije. Primjena automatizacije u geodetskim radovima izazvala je potrebu razrade postupka kontrole rezultata tih radova.

9 — Kongres ocjenjuje da su izvršene dobre pripreme za uspostavljanje jedinstvene visinske osnove visoke tačnosti. Neophodno je da se na sličan način najhitnije pristupi sređivanju triangulacije I reda, kako bi ona mogla da zadovolji mnoge praktične i naučne zahtjeve.

10 — Geodetski radovi i topografske podloge sastavni su dio projekata za razne tehničke potrebe. Praksa potvrđuje da je za tu svrhu potreban čitav asortiman geodetskih proizvoda. Stoga je neophodno:

— da se u saradnji sa odgovarajućim stručnim, upravnim i društvenim organizacijama razrade i sistematizuju radovi i podloge za projektiranje i izgradnju;

— da se u saradnji sa stručnjacima drugih tehničkih grana razrade tolerancije geodetskih mjerenja za realizaciju projekata.

11 — Posebnu pažnju treba posvetiti razvijanju i organiziranju kartografske djelatnosti, kako bi ona mogla da zadovolji sve veće zahtjeve privrede, tehnike, narodne odbrane i kulturnih djelatnosti.

12 — S obzirom na neprekidan razvitak našeg društvenog, samoupravnog sistema i nauke i tehnike uopće Kongres smatra da organizaciju službe treba stalno izučavati i usavršavati tako da ona ne postane kočnica razvitka struke. U tom smislu treba preispitati i sadašnju organizaciju.

13 — Da bi se ovi zaključci mogli lakše provesti u djelo, a u duhu našeg samoupravnog sistema Kongres predlaže da se pri Saveznoj geodetskoj upravi i geodetskim upravama republika i pokrajina formiraju stručni savjeti u koji bi ušli predstavnici svih grana geodetske djelatnosti. Taj forum bi razmatrao najvažnija pitanja iz oblasti geodetske djelatnosti i davao preporuke za njihovo rješenje.

ZAKLJUČCI O DRUSTVENOM RADU

Imajući u vidu

— da u razviku samoupravljanja u svim oblicima života SFRJ i sprovođenja privredne i društvene reforme stručne društvene organizacije dobijaju poseban značaj i ulogu,

— da one postaju objektivni tumači i pokretači stremjenja struke i stručnjaka u interesu cijele zajednice,

— da prema tome svoju djelatnost usmjeravaju u pravcu ispunjenja društvenih planova, zadataka radnih organizacija i potreba svojih članova,

IV Kongres geodetskih inženjera i geometara Jugoslavije smatra:

1 — Da se SGIGJ u svojoj dosadašnjoj djelatnosti ispoljio kao pozitivan i aktivan društveni faktor i da je pokretao mnoga pitanja, predlagao njihovo rješenje i borio se za sprovođenje tih prijedloga, čime je doprinijeo napretku struke. Taj rad treba još više intenzivirati u čemu treba da pomognu organi zajednice, geodetske radne organizacije i svi geodetski stručnjaci.

2 — Glavna baza za razvijanje djelatnosti Saveza je radna organizacija u kojoj se najoštrije postavljaju pitanja koja ometaju razvoj struke i njen puni doprinos napretku zemlje, kao što su:

— stabilno financiranje i planiranje radova;

— formiranje društveno opravdanih cijena geodetskih proizvoda;

— raspodjela viška rada u vezi sa obezbjeđenjem proširene reprodukcije i boljeg plaćanja geodetskih stručnjaka;

— integracija geodetskih radnih organizacija i stvaranje njihove asocijacije sposobne da se probije na međunarodno tržište i uključi u međunarodnu podjelu rada;

— organiziranje i razvijanje naučno-istraživačkog rada;

— unapređenje proizvodnje uvođenjem savremene tehnike i organizacije i podizanje produktivnosti rada;

— povezivanje sa školama i fakultetima radi usklađivanja programa i kapaciteta sa potrebama struke;

— dalje poboljšanje kvalifikacione strukture kadrova;

— saradnja sa organima uprave radi izrade propisa, koji treba da budu u skladu sa potrebama i mogućnostima;

— izbor rukovodećih kadrova;

— prihvatanje mladih kadrova itd.

3 — Ovakvu djelatnost Saveza treba — moralno i materijalno — da pomažu: zajednica, geodetske organizacije i pojedinačno svi geodetski stručnjaci.

4 — Stručna i društvena glasila Saveza »Geodetski list« i »Geodetski godišnjak« opravdali su svoje postojanje i treba im pružiti punu materijalnu i drugu podršku kako bi produžili sa izlaženjem. Posebna odgovornost u ovom pogledu pada na organe uprave, geodetske radne organizacije i rukovodiocima sredstvima zajednice odvojenim za ove svrhe. Saradnju sa ovim glasilima treba omasoviti.

5 — Savez treba da produži i pojača saradnju sa međunarodnim organizacijama i društvenim organizacijama drugih, posebno socijalističkih zemalja. Treba raditi na uspostavljanju i razvijanju saradnje između geodetskih radnih organizacija naše zemlje i odgovarajućih organizacija drugih zemalja.

6 — Forme i metode rada organizacija Saveza treba da proizilaze iz potreba i uslova u kojima se rad odvija. One ne smiju biti prepreka u razvijanju pune aktivnosti za dobro naše zemlje i naše struke.

IZ UREDNIŠTVA

Ispričavamo se pretplatnicima zbog zakašnjenja u izlaženju posljednjih brojeva »Geodetskog lista«, koje je uslijedilo iz tehničkih razloga. Uredništvo

STATUT
SAVEZA GEODETSKIH INŽENJERA I GEOMETARA
JUGOSLAVIJE

I
OPSTE ODREDBE

Član 1.

Savez geodetskih inženjera i geometara Jugoslavije (u daljnjem tekstu SGIGJ) je jedinstvena dobrovoljna stručna društvena organizacija geodetskih stručnjaka Jugoslavije, koju sačinjavaju odgovarajući savezi republika.

SGIGJ je član Saveza inženjera i tehničara Jugoslavije (SITJ).

Član 2.

SGIGJ ima svojstvo pravnog lica.

Sedište SGIGJ je u Beogradu.

Član 3.

SGIGJ ima svoj pečat.

Pečat je okruglog oblika. U krugu je naziv »Savez geodetskih inženjera i geometara Jugoslavije«, a u sredini popreko »Beograd«.

II

CILJEVI I ZADACI SGIGJ

Član 4.

SGIGJ potpomaže i podstiče razvoj i usavršavanje geodetske nauke i prakse i radi na svestranom i celishodnom korišćenju naučnih i tehničkih dostignuća u oblasti geodezije i srodnih nauka, na podizanju stručnog i idejnog nivoa svojih članova, na njihovom aktiviranju u cilju razvoja samoupravnih socijalističkih odnosa i neposredne demokratije, na neprekidnom omasovljavanju i jačanju svojih organizacija kao i na održavanju i jačanju veza na bazi ranovopravne saradnje sa odgovarajućim organizacijama u inostranstvu. SGIGJ organizovanim radom pokreće svoje članstvo na ostvarenje tih ciljeva.

Član 5.

Geodetski stručnjaci, organizovani u SGIGJ smatraju da sve svoje snage treba, posebno, da usmere:

— na razvijanje stvaralačke inicijative u cilju daljeg jačanja samoupravnih društvenih odnosa i jačanje neposredne demokratije u organima i organizacijama gde žive i rade;

— na svestrano učešće u sprovođenju mera u cilju jačanja svenarodne odbrane;

— na pokretanje i podsticanje integracionih i drugih procesa sa ciljem povećanja produktivnosti, ekonomičnosti poslovanja i porasta standarda geodetskih stručnjaka;

— na učešće u stvaranju predloga zakona, propisa i drugih normativnih akata kojima se regulišu odnosi u struci, način i uslovi rada, sistem nagrađivanja, školovanja i u opšte pitanja vezanih za rad i razvoj geodetske na-

uke i prakse i na stalnu saradnju sa odgovarajućim organima i organizacijama;

— na stručno uzdizanje i usavršavanje i stvaranje najpovoljnijih uslova za rad, praćenje naučnih i tehničkih dostignuća u zemlji i inostranstvu i njihovom primenu u praktičnom radu;

— na popularizaciju geodetske struke i podizanje tehničke kulture radnih ljudi;

— na negovanje i uzdizanje moralno-političkog lika geodetskog stručnjaka;

— na stalni rad u praćenju materijalnog stanja i socijalne strukture đaka i studenata geodetskih škola i razvijanje saradnje sa odgovarajućim omladinskim organizacijama na tim školama;

— na stvaranje i razvijanje javnog mišljenja i stavova o svim bitnim stručno-tehničkim, privrednim i društvenim problemima i njihovo rešavanje u skladu sa opštim interesima i razvitkom društva;

— na podsticanje i omogućavanje publikovanja stručnih knjiga, časopisa i drugih radova u kojima se razrađuje i populariše geodetska nauka i praksa;

— na izmenu iskustava i saradnju svih članova u rešavanju pitanja od zajedničkog interesa.

Član 6.

Ciljeve i zadatke iz čl. 4. i 5. SGIGJ ostvaruje:

— organizovanjem stručnih predavanja, seminara, savetovanja, simpozijuma, konferencija, kongresa i slično;

— izdavanjem časopisa i drugih publikacija i učestvovanjem u drugim oblicima popularisanja geodetske nauke i prakse;

— saradnjom sa društvenim i privrednim organizacijama, organima uprave, radnim i drugim organizacijama;

— stvaranjem i razvijanjem formi rada koje doprinose povećanju društvene uloge geodetskih stručnjaka i zaštiti njihovih prava;

— organizovanjem svih oblika međunarodne saradnje, koji su od interesa za razvoj i unapređenje geodetske struke.

III

ČLANOVI SGIGJ, NJIHOVA PRAVA I DUŽNOSTI

Član 7.

U organizacijama SGIGJ članovi mogu biti redovni, počasni, zaslužni i kolektivni.

Član 8.

Redovni članovi mogu biti diplomirani geodetski inženjeri, geodetskih inženjeri, geodeti, lica sa završenim odgovarajućim vojnim geodetskim školama, geometri, učenici dveju završnih godina geodetske tehničke i studenti viših i visokih geodetskih škola, i drugi geodetski stručnjaci, državljani SFRJ sa odgovarajućom školskom spremom, kao i oni jugoslovenski stručnjaci iz naučnih oblasti i delatnosti tesno povezanih sa geodetskom strukom koji imaju odgovarajuće školske kvalifikacije i kojima se po zakonu priznaje najmanje srednja stručna sprema, a koji u praksi sa uspehom rade na poslovima (radnim mestima, dužnostima) geodetskih stručnjaka.

Član 9.

Redovnim članom se postaje upisom u jednu od osnovnih organizacija Saveza geodetskih inženjera i geometara (SGIG), u skladu sa odredbama ovog Statuta.

Član 10.

Počasni član može biti svako lice (iz zemlje i inostranstva), bez obzira na školsku spremu i poslove koje vrši, ako je svojim radom doprinelo razvoju geodetske struke ili organizacije geodetskih inženjera i geometara (GIG).

Član 11.

Zaslужni članovi biraju se iz redova redovnih članova, koji su se svojim radom naročito istakli u jednoj od organizacija geodetskih inženjera i geometara.

Član 12.

Kolektivni članovi mogu biti radne i društvene organizacije i organi uprave koji svojim radom doprinose ostvarenju ciljeva i zadataka organizacija geodetskih inženjera i geometara.

Član 13.

Prava redovnih članova SGIGJ su:

- da rade na ostvarenju ciljeva i zadataka SGIGJ i njegovih organizacija;
- da biraju i budu birani u sve organe i rukovodstva organizacija geodetskih inženjera i geometara;
- da ostvaruju uvid i da se izjašnjavaju o radu organa i rukovodstva SGIGJ i njegovih organizacija i da predlažu mere za poboljšanje njihovog rada;
- da se koriste svim povlasticama SITJ i SGIGJ;
- da proširuju i usavršavaju svoja stručna znanja kroz aktivnost organizacija SGIGJ na tom polju;
- da učestvuju u radu komisija, odbora, sekcija i drugih radnih tela po stručnim, društvenim, privrednim, kadrovskim i drugim pitanjima iz područja delatnosti SGIGJ;
- da učestvuju na svim stručnim i društvenim manifestacijama SGIGJ i njegovih organizacija i
- da traže zaštitu svojih prava.

Član 14.

Dužnosti redovnih i vanrednih članova SGIGJ su:

- da sprovedu u delo Statut SGIGJ i odluke i zaključke organa i organizacija SGIGJ;
- da učestvuju u akcijama SGIGJ i njegovih organizacija;
- da prate društvena, politička i ekonomska kretanja u zemlji i da se zalažu za razvitak samoupravnog socijalizma i neposredne demokratije u sredini u kojoj žive i
- da redovno plaćaju članarinu.

Član 15.

Članstvo redovnih članova SGIGJ prestaje:

- istupanjem,
- isključenjem,
- neplaćanjem članarine.

Član koji ne plati članarinu za jednu godinu smatra se da je prestao biti član.

Član 16.

Način izbora počasnih i zaslužnih članova i njihova prava regulisani su posebnim Pravilnikom SITJ.

IV

ORGANIZACIONA STRUKTURA SGIGJ

Član 17.

Geodetski stručnjaci se učlanjuju u osnovne organizacije geodetskih inženjera i geometara.

Osnovna organizacija se može formirati ako okupi najmanje 5 članova.

Uslovi formiranja osnovne organizacije, njen naziv, način i delokrug rada propisuju se statutima saveza geodetskih inženjera i geometara republika i pokrajina.

Sve organizacije geodetskih inženjera i geometara u pokrajini čine pokrajinski, a u republici republički savez geodetskih inženjera i geometara.

Skupštine SGIG republika i pokrajina donose statute svojih saveza u duhu SGIG Jugoslavije.

Sve organizacije GIG se obavezno učlanjuju u odgovarajuću organizaciju IT.

Član 18.

Osnovna delatnost na izvršenju zadataka i postizanju ciljeva SGIGJ odvija se u osnovnim organizacijama.

Osnovne organizacije svoju delatnost obavljaju na osnovu odluka usvojenih na svojoj skupštini, a u skladu sa Statutom SGIGJ pokrajina, odnosno republika.

SGIG pokrajina i republika koordinira i objedinjuje rad organizacija GIG na svojoj teritoriji i za potrebe mesnih organizacija vrši one poslove koje ne mogu obavljati na svojoj teritoriji.

Član 19.

U okviru organizacija GIG mogu se, prema specijalnosti ili teritorijalnoj specifičnosti, formirati specijalizovane stalne ili povremene organizacione jedinice (sekcije, komisije, odbori i slično) za proučavanje posebnih grana geodezije ili za izvršenje nekih konkretnih zadataka.

U okviru SGIGJ mogu se formirati nacionalni komiteti i slična tela odgovarajućih međunarodnih stručnih i specijalizovanih organizacija.

Član 20.

Republički savezi mogu predvideti formiranje suda časti u okviru svoje organizacije.

V

METOD RADA ORGANIZACIJA SGIGJ

Član 21.

Za upoznavanje sa raznim stručnim i drugim problemima i zauzimanja stavova po istima, organi i organizacije SGIG, organizuju razne oblike skupnog rada kao što su:

- predavanja po pojedinim pitanjima,
- seminare ili diskusije o određenom problemu,
- simpozijume ili savetovanja za obradu šire problematike iz pojedinih oblasti (naučna, tehnička, organizaciona),

— kongrese za obradu opšte geodetske problematike naučne, tehničke ili organizacione prirode.

Skupovi iz tačke 1. i 2. mogu organizovati svi organi i organizacije saveza, skupovi iz tačke 3. organi pokrajinskih ili republičkih saveza kao i organi SGIGJ, a kongrese predsedništvo SGIG Jugoslavije.

Organi ili organizacija koja saziva određeni skup reguliše sva pitanja vezana za njegovo određivanje.

VI

ORGANI SGIGJ

Član 22.

Organi SGIGJ su:

- skupština,
- predsedništvo,
- sekretarijat i
- nadzorni odbor.

Član 23.

Najviši organi u organizacijama Saveza GIGJ su skupštine.

SGIGJ održava skupštinu svake 3 godine.

Skupštine SGIG republika i organizacija učlanjenih u njima održavaju se po odredbama statuta republičkih saveza.

Skupštine su redovne i vanredne.

Redovna skupština raspravlja i odlučuje u svim pitanjima iz delokruga rada SGIGJ.

Redovna skupština se održava u mestu koje odredi prethodna skupština, ili koje po ovlašćenju ove, odredi Predsedništvo SGIGJ, koje odlučuje i o datumu sazivanja skupštine.

Vanrednu skupštinu saziva Predsedništvo SGIGJ po svom nahođenju, ili na zahtev polovine saveza učlanjenih u SGIGJ.

Vanredna skupština može raspravljati i odlučivati samo po pitanjima radi kojih je sazvana.

Član 24.

Skupštinu GIG sačinjavaju delegati organizacija učlanjenih u SGIG i članovi Predsedništva i Nadzornog odbora.

Svaki republički savez GIG u skupštinu bira 5, a Savez autonomne pokrajine 3 delegata.

Pored ovog broja Savezi republika, odnosno autonomnih pokrajina biraju broj delegata zavisno od broja članova po ključu koji odredi Predsedništvo SGIGJ.

Član 25.

Dnevni red skupštine utvrđuje Predsedništvo SGIGJ i saopštava ga članovima najkasnije 30 dana pre početka rada skupštine. Savezi GIG socijalističkih republika imaju pravo da najkasnije 10 dana po prijemu dnevnog reda predlože izmene i dopune.

Član 26.

Skupština donosi odluke punovažno ako je prisutno više od polovine izabranih delegata.

U slučaju nedovoljnog broja prisutnih delegata početak skupštine se odlaže za jedan čas posle čega skupština punovažno zaseda ukoliko prisustvuje bar 1/3 delegata.

Odluke se donose prostom većinom glasova prisutnih delegata. Ukoliko skupština ne odluči drukčije, odluke se donose javnim glasanjem.

Član 27.

Skupština:

- rešava o izveštaju Predsedništva i Nadzornog odbora;
- rešava i donosi odluke i smernice o daljem radu SGIGJ;
- menja Statut SGIGJ;
- rešava o prestanku članstva;
- rešava o žalbama protiv odluka Predsedništva SGIGJ;
- bira počasne i zaslužne članove SGIGJ;
- rešava o visini članarine iznad utvrđene minimalne članarine;
- bira predsednika SGIGJ, osam članova Predsedništva, članove Nadzornog odbora i njihove zamenike.

Član 28.

Predsedništvo je najviši izvršni organ SGIGJ koji rukovodi radom između dve skupštine.

Predsedništvo sačinjavaju: predsednik i osam članova izabranih na skupštini i predsednici republičkih saveza.

Predsedništvo na svom prvom plenarnom sastanku bira sekretarijat u koji ulaze: predsednik izabran na skupštini, dva potpredsednika i tri sekretara.

Predsedništvo se sastaje po potrebi, a najmanje dva puta godišnje.

Član 29.

Predsedništvo SGIGJ:

- saziva Skupštinu i priprema materijal potreban za njen rad;
- sprovodi odluke i zaključke kongresa i skupštine;
- koordinira i usmerava rad članova SGIGJ na ostvarenju zadataka SGIGJ i njegovih organizacija;
- koordinira i rukovodi zajedničkim akcijama opštedruštvenog i stručnog karaktera;
- organizuje prenošenje pozitivnih iskustava između organizacija SGIGJ;
- organizuje najužu saradnju sa organima uprave, radnim i drugim organizacijama u Jugoslaviji;
- rešava o prijemu i prestanku članstva s tim, da ove odluke podležu saglasnosti prve naredne skupštine;
- osniva i ukida stalne ili povremene specijalizovane odbore, sekcije, komisije i slično, i određuje im zadatak i delokrug rada;
- donosi predračun prihoda i rashoda SGIGJ;
- sprovodi Statut SGIGJ, daje obavezna tumačenja Statuta i predlaže skupštini njegove izmene i dopune;
- odobrava završne račune, i
- razvija i održava međunarodne veze.

U cilju boljeg obavljanja poslova Predsedništvo može formirati posebna stalna ili privremena radna tela za izvršenje pojedinih zadataka.

Član 30.

Sekretarijat SGIGJ:

- sprovodi u delo odluke Predsedništva;
 - vrši tekuće poslove SGIGJ;
 - u ime Predsedništva saraduje sa drugim organizacijama;
 - sastavlja godišnji predlog predračuna prihoda i rashoda i stara se o njegovom izvršenju.
- Sednice sekretarijata drže se po potrebi.

Član 31.

SGIGJ predstavlja predsednik.

Ukoliko u razdoblju između dve skupštine predsednik iz bilo kojih razloga ne može dalje da vrši svoju dužnost, do naredne skupštine zamenjuje ga jedan od potpredsednika koga odredi Predsedništvo SGIGJ.

NADZORNI ODBOR

Član 32.

Nadzorni odbor ima 3 člana. Konstituiše se birajući predsednika.

Nadzorni odbor vrši nadzor nad celokupnim materijalnim i finansijskim poslovima SGIGJ i o tome podnosi izveštaj Skupštini, a o povremeno izvršenim pregledima obaveštava Predsedništvo SGIGJ.

Članovi nadzornog odbora imaju pravo da prisustvuju sednicama Predsedništva i sekretarijata SGIGJ sa savetodavnim pravom glasa.

Član 33.

Komisije i sekcije rade po uputstvima Predsedništva i obaveštavaju ga o svome radu.

Radom komisije rukovodi predsednik, koga biraju članovi komisije iz svojih redova.

Komisije i sekcije donose poslovnik o svome radu koje potvrđuje Predsedništvo SGIGJ.

Član 34.

Kod izbora izvršnih organa SGIGJ njihov sastav se na svakoj skupštini obavezno obnavlja sa najmanje jednom trećinom novih članova.

VII

MATERIJALNA I FINANSIJSKA SREDSTVA SGIGJ

Član 35.

Materijalna sredstva SGIGJ i njegovih organizacija su:

- sredstva od članarine,
- prihodi od izdavačke i drugih delatnosti, izložbi, priredbi, dobrovoljnih priloga, poklona, dotacija i ostalih prihoda.

Član 36.

Minimalnu visinu članarine, koju plaćaju redovni i vanredni članovi određuje skupština SITJ.

Đaci i studenti plaćaju članarinu u visini 1/5 članarine ostalih članova SGIGJ.

Član 37.

Raspodela članarine vrši se na osnovu odluke SITJ o finansiranju u organizacijama inženjera i tehničara Jugoslavije.

Raspodela dela članarine iznad minimalne članarine vrši se prema odluci skupštine.

Član 38.

Finansiranje SGIGJ vrši se putem predračuna prihoda i rashoda.

Naredbodavac za izvršenje prihoda i rashoda SGIGJ je predsednik ili član Predsedništva kojega predsednik ovlasti.

VIII

IZDAVAČKA DELATNOST SGIGJ

Član 39

SGIGJ izdaje časopis »Geodetski list« kao svoje glasilo.

SGIGJ može da izdaje i druge povremene publikacije geodetskog karaktera.

Član 40.

Koordinaciju izdavačke delatnosti SGIGJ, njeno usmeravanje i usklađivanje vrši Komisija za štampu SGIGJ koju formira predsedništvo na prvom sastanku po održavanju Skupštine.

Član 41.

Za obavljanje svoje izdavačke delatnosti SGIGJ može obrazovati posebne organizacione jedinice.

Zadatke, organizaciju i način poslovanja tih organizacionih jedinica utvrđuje Predsedništvo SGIGJ.

IX

ADMINISTRACIJA SGIGJ

Član 42.

Za vršenje administrativnih i tehničkih poslova u organizacijama SGIGJ može se postaviti potreban broj stalnih službenika.

Član 43.

Organizacije SGIGJ posebnim pravilnicima utvrđuju delokrug, sistematizaciju, način rada i nagrađivanje ovih službenika.

X

PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 44.

Ukoliko između dve skupštine SGIGJ dođe do izmene Statuta SITJ ovlašćuje se Predsedništvo da ovaj Statut može uskladiti sa Statutom SITJ. Izmene Statuta se mora podneti na naknadno odobrenje prvoj narednoj skupštini SGIGJ.

Član 45.

Svi članovi SGIGJ, koji su do IV kongresa SITJ, održanog 1955. godine, bili učlanjeni u jednu od organizacija GIG, smatraju se redovnim članovima bez obzira na odredbe čl. 8 ovog Statuta.

Član 46.

U slučaju prestanka rada SGIGJ sva pokretna i nepokretna imovina SGIGJ deli se na saveze GIG republika.

Ako se podela imovine ne može izvršiti na način iz prehodnog stava, predaće se SITJ.